

UNIVERSITETET I BERGEN

MØTEINNKALLING

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Tidspunkt: 26.08.26, kl. 12.15-14.00.

Stad: Harald Hårfagres gate 1, møterommet i 1. etasje.

Innkallinga er sendt til:

Heming H. Gujord (visedekan), Camilla Brautaset (dekan), Birger Solheim (IF), Aidan Conti (LLE), Christian Sæle (AHKR), Jesse Tomalty (FOF), Kari Jegerstedt (SKOK), Gry Ane Lavik (UB), Sara Sørholt (studentrepresentant).

Kopimottakarar: Jacob Hoffmann, Signe Nilssen, Ståle Melve, Deirdre Smith, Idunn Tandstad, Julie Alver Tønsaker, Hanne Svanholm Misje, Ellen Vikersveen, Shizuka Sydnes, Helge Restad, Elisabeth Hagen Hjellbrekke, Ayla Tessem og Rebekka Nistad.

Saksliste og sakspapir finn du i teamskanalen Studiestyret og [Studiestyret | Det humanistiske fakultet | UiB.](#)

Eventuelt forfall må meldast snarast til personleg varamedlem og til rebekka.nistad@uib.no .

Bergen, 20.08.26.

Camilla Brautaset
dekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

SAKSLISTE:

I Godkjenning av innkalling og saksliste

II Godkjenning av protokoll frå [03.06.26.](#)

III Orienteringssaker

- a) Nominasjon til Spurveugleprisen, 15. september
- b) Status og framdrift, emnepakkar i Studieporteføljeprojektet
- c) Litteraturlister

IV Drøftingssaker

SAK 24/26 Semesterstart hausten 2026

SAK 25/26 Revidering av mandat for Studiestyret - prosess

V Vedtakssaker

SAK 26/26 Studiekvalitetsmelding for Det humanistiske fakultet 2025/2026

VI Eventuelt

Studierstyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 26.08.2026

SAK 24/26: Semesterstart hausten 2026

Studierstyret tar ei drøftingsrunde etter semesterstart hausten 2026. Kvart institutt legg fram erfaringar frå si velkomstveke, og fakultetet legg fram overordna erfaringar. Studierstyret drøftar moglege justeringar i mottaket, der det er behov for det.

Camilla Brautaset
dekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 26.08.2026

SAK 25/26: Revidering av mandat for Studiestyret - prosess

Bakgrunn for saka

Studiestyret skal fungere som rådgivande organ for fakultetsstyret i studiesaker, og har eit mandat sett av fakultetsstyret. Mandatet i dag er:

Studiestyret skal fungere som rådgivende organ for fakultetsstyret, og skal videre:

- sikre utvikling og oppfølging av fakultetets utdanningsstrategi
- sikre kvalitet i utdanningene og ha tilsyn med at evaluering og kvalitetssikring er i tråd med UIBs kvalitetssystem for utdanning – systembeskrivelse
- påse at studietilbudet er i tråd med gjeldende regelverk og retningslinjer, så som Lov om høyskoler og universitet, Forskrift om opptak, studier, vurdering og grader ved Universitetet i Bergen og Utfyllande reglar for gradsstudium ved Det humanistiske fakultet
- gi tilrådingar til fakultetsstyret i saker som gjelder endringer, oppretting og nedlegging av studieprogrammer
- koordinere oppfølging og justeringar i emneomtalar
- ha tilsyn med programsensorordningen og være rapporteringsorgan for programsensor
- foreta justeringar i Utfyllande reglar for gradsstudium ved Det humanistiske fakultet
- ha tilsyn med studentgjennomstrømming
- nedsette arbeidsutvalg/komiteer for behandling av særlege spørsmål
- vurdere behov for spesielle rekrutteringstiltak til særskilte fagområder
- arbeide for økt internasjonalisering

Dekanus kan pålegge studiestyret oppgaver ved behov.

Mandatet er modent for revisjon. Det er mykje som har endra seg i både system og prosessar ved UiB sidan mandatet blei sett. Det er naturleg at studiestyret uttalar seg om kva funksjon styret bør ha. Studieporteføljeprojektet er eit døme på ein prosess som har

innverknad på studiestyret sitt arbeid og mandat, sidan prosjektet har gitt større behov for koordinering av emnetilbod og undervisning på tvers av institutt. Eit anna døme er at det er oppretta fleire nettverk/utval som skal ha faglege referansegrupper – til dømes nettverk for førsteårsopplevinga. Det kan tenkast at studiestyret bør fungere som referansegruppe i slike samanhengar og at studiestyret skal ha eit meir uttalt ansvar for å følgje opp heilskapen i utdanningstilbodet ved fakultetet. Eit tredje døme er det nyoppretta rådet for førstesemesterstudium, som er oppretta for å jobbe fram eit heilskapleg første semester. Det kan vere aktuelt at studiestyret blir oppdragsgivaren til dette rådet / orientert om arbeidet.

Andre ansvarsområde det kan vere aktuelt å drøfte i ein revisjon av mandatet, er undervisningsdeling på fakultetet, undervisningsforum og bruk av kompetansen til tilsette med FUND-status.

Studiestyret drøfter saka og får lagt fram eit forslag til plan for prosessen.

Camilla Brautaset
dekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Studiestyret ved Det humanistiske fakultet

Møte: 26.08.2026

SAK 26/26: Studiekvalitetsmelding for Det humanistiske fakultet 2025/2026

Dokument eller vedlegg i saka

- Studiekvalitetsmeldinga
- Studiekvalitetsmeldingar frå einingane

Bakgrunn for saka

Studiekvalitetsmeldinga er utarbeidd av fakultetet, hovudsakleg på bakgrunn av studiekvalitetsmeldingar frå alle institutt og senter. Denne meldinga gjeld hausten 2025 og våren 2026.

UiB-leiinga har bedt om særskild omtale av tiltak for å styrke trivsel, meistring og gjennomføring i første studieår, samt fakultetet sitt arbeid med KI i utdanningane.

I tillegg har fakultetet bedt einingane om å omtale status for implementering av Studieporteføljeprojektet og eventuelle planar om kvalitetsutviklingsprosjekt, jf. sentral utlysing av midlar.

Studiekvalitetsmeldinga for Det humanistiske fakultet 2025/2026 blir lagt fram for Studiestyret for handsaming. Meldinga skal leggst fram for Fakultetsstyret 8. september og sendast til Studieavdelinga innan 1. oktober.

Alle fakulteta sine studiekvalitetsmeldingar dannar grunnlaget for Universitetet i Bergen si studiekvalitetsmelding, som skal leggst fram for Utdanningsutvalet i møte 21. oktober og Universitetsstyret 26. november.

Forslag til vedtak

Studiestyret tar meldinga til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Julie Alver Tønsaker
studiesjef

Studiekvalitetsmelding for 2025/2026

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE)

EVU-instituttet

SPRÅK
LIT
KUNST

Illustrasjon: Aidan Keally Conti

Oppfølging frå førre års studiekvalitetsmelding

I fjor leverte vi programevalueringar for fleire av studieprogramma våre. Bachelor- og masterprogramma i nordisk språk og litteratur måtte omarbeidast og leverast på nytt slik at ein betre kunne vurdere studiekvaliteten. Evalueringane blei leverte på nytt no i vår, og fekk reakkreditering i fakultetsstyret 16. juni 2026.

I år har vi søkt om utsetjing til neste runde evalueringar for lektorprogrammet i nordisk og det erfaringsbaserte masterprogrammet i undervisning med fordjuping i nordisk. Bakgrunnen for søknaden er utfordringar knytte til bemanninga i fagdidaktikken.

Implementering av studieporteføljeprojektet

Implementeringa har ikkje vore førebiletleg frå LLE si side då instituttets arbeid dessverre har kome seinare i gong enn ideelt. Ei av årsakene har vore permisjonar og utskifting blant studieleiarar og undervisningskoordinatorar i ein kritisk fase av gjennomføringa. Kompleksiteten i prosjektet førte til betydeleg usikkerheit og misforståingar knytte til føringane og reglane. Talet på bachelorprogram (ni) ved instituttet har kravd omfattande koordinering og kommunikasjon. I tillegg har enkelte fagkoordinatorar opplevd at prosjektet har ført med seg oppgåver og ansvar som delvis ligg utanfor det som tradisjonelt har vore knytt til rolla deira. Det har blitt peika på at fagkoordinators rolle og UUI ikkje kan fungere som organ for avgjerder knytte til fellesemne og emnepakkar, og at det har vore utydeleg kommunikasjon og dialog om dette.

Likevel har det blitt oppretta spennande fellesemne og emnepakkar på tvers av fag- og instituttgrenser. Dessverre har implementeringa av prosjektet i nokre tilfelle ført til mindre valfridom innanfor studieprogramma utan tilsvarende innsparingar i ressursbruken.

Studiekvalitet har vore ein sentral prioritet gjennom heile perioden. Likevel har krava i prosjektet gjort det nødvendig å gjennomføre ei rekkje endringar innanfor dei ressursrammene som har vore tilgjengelege. Gitt omfanget av reforma vil det ta tid å vurdere effekten av dei ulike tiltaka med tanke på kvalitet og gjennomføring. Det vil difor vere krevjande å identifisere kva grep som best bidreg til å nå målsettingane i prosjektet, og kva tiltak som eventuelt har hatt meir avgrensa effekt.

Tiltak for å styrke trivsel, meistring og gjennomføring i første studieår

Det omfattande arbeidet knytt til implementering av studieporteføljeprojektet har styrt fokuset vårt. Vi har tru på at innføring av LES100 i alle studieprogramma, vil bidra til auka trivsel, meistring og gjennomføring i første studieår.

Fleire av fagmiljøa våre arrangerer fagleg-sosiale tiltak. Mellom anna har vi fått følgjande tilbakemelding frå nordisk:

Nordisk litteratur fortsatte tilsammans med nordisk språk succén med "Pizza og prat" i början av vårsemesteret för studenter på Noli102, i år med Jørgen Sejersted och Torodd Kinn den 19. januari. Vi planerar att i framtiden också bjuda in någon alumni för att synliggöra den breda arbetslivsrelevansen i studiet utöver lektorutdanning.

Fagmiljøet i nordisk har òg løyvd midlar til ei avslutting for førstesemesterstudentane på NORD100 à la «Pizza og prat».

Utfordringar og tiltak knytt til KI

Det er ei stadig auke i fuskesaker der mistanken er knytt til bruk av KI. Desse sakene er tidkrevjande for både fagmiljø og administrasjon i fleire ledd. Det er vanskeleg å bevise at KI har blitt brukt, men vi har blitt betre til å formidle til sensorane våre at det ein skal bevise, er brot på akademisk reieleg oppførsel. Nokre av fagmiljøa har valt å endre eksamen frå heimeeksamen til skule- eller munnleg eksamen for å avgrense moglegheita for fusk via KI. Digital kultur har som tiltak for sitt miljø nyleg utvikla ei handbok som mellom anna viser korleis ein skal snakke om KI-bruk i undervisning.

Teatervitskap ser òg potensial i bruk av KI og vil, dersom dei får midlar til kvalitetsutvikling (meir om dette lenger nede), teste ut i kva grad KI kan vere eit hjelpemiddel.

Meldingar frå fagmiljøa inkludert arbeidslivsrelevans – ei strategisk satsing for LLE

Studieåret 2025–2026 var prega av fleire nyvinningar ved instituttet som vil gjere oss i stand til å vidareutvikle studiekvaliteten. Desse nye tilboda og satsingane viser instituttets engasjement for nyskaping og vidareutvikling av studiekvaliteten.

Vidareutdanningsemnet NORAN605 – *Arbeidsretta norskopplæring* (5 stp) gjennomført for første gong våren 2026. Emnet inngår som det fjerde emnet i *Prismestudiet – norsk som andrespråk*. Politisk har det kome aukande krav og føringar om at norskopplæringa i større grad skal gå føre seg på arbeidsplassen. Samstundes har det mangla relevante utdanningstilbod på dette området. NORAN605 møter dette behovet. Våren 2026 hadde emnet 68 studentar. Tilbakemeldingane frå studentevalueringa viser at studentane opplever emnet som relevant, og at det i stor grad dekkjer kunnskapsbehova deira.

Våren 2026 ble emnet LITTPRA - *Praksis i arbeidslivet for litteraturstudentar* tilbode for første gang. Emnet inkluderte praksis ved ulike institusjonar og verksemder i byen. Alle de sju registrerte studentane fullførte emnet med eksamen, og evalueringane viser gjennomgåande gode tilbakemeldingar.

Det var gøy:) veldig fint at vi har et praksisemne, håper vi har det lenge!

Etter eit vellykka pilotprosjekt hausten 2025 vil etter- og vidareutdanningsemnet MIDBER601 – *Mellomalderens Bergen*, som blir tilbode av klassiske fag, bli vidareført. Pilotprosjektet mottok svært gode tilbakemeldingar frå deltakarane, som i hovudsak var lærarar og gaidar. Det kom òg fram at tilbodet var ønskt og etterspurt av fleire. Emnet skal gå for første gong hausten 2026, og det er i skrivande stund 34 personar som har takka ja til plass.

St. Paul gymnas vil på det sterkeste anbefale kurset om middelalderens Bergen. Vi hadde veldig gode erfaringer med å delta på dette. Dette er en metode å levendegjøre historien på. For å motivere elever og levendegjøre faget for nye generasjoner er det et viktig tilbud. St. Paul gymnas vil prioritere å delta på slike kurs, og i regi av at vi er universitetsskole et viktig tilbud for å skape et bindeledd mellom videregående skole og universitetet.

Petter Furholm Gjessing, rektor St. Paul gymnas

Klassiske fag vil, i samarbeid med kunsthistorie, for første gang tilby emnet ATEN215. Emnet er mellom anna lagt opp som ein ekskursjon til Aten.

Teatervitskap vann, i samarbeid med Universitetsbiblioteket, Sporveugleprisen. Dei melder òg:

Generelt arbeider vi kontinuerlig med å inkludere studentene mer, og ha mer studentaktive læringsformer. Den kommende studieturen til International Festival Campus ved Ruhrtriennale i Tyskland er et godt eksempel på det. Studieturen blir en del av emnet TEAT113 Dramaturgi i teori og praksis høsten 2026. Studentene er invitert til å møte studentgrupper fra fire internasjonale utdanningsinstitusjoner, og til å diskutere et utvalg av festivalens forestillinger i felles workshoper. Det er et langsiktig samarbeid med perspektivet på flere mulige turer og andre muligheter de kommende årene.

Teatervitskap har godt samarbeid med BIT som er arbeidslivsrelevant for studentane våre. Mellom anna har dei hatt seminar om *best practice* og planlegg samarbeid i høve opninga av Sentralbadet Scenekunsthus.

Digital kultur tilbyr nytt emne om tilgjengelegheit i eit digitalt samfunn som ser på verknadane av eit nettverkssamfunn for ulike befolkningsgrupper.

Lingvistikk tilbyr for første gong hausten 2026 LING315 - *Datavitskap for lingvistikk* som blir undervist av vår nye fast tilsette kollega.

Nordiskmiljøet held fram med å utvikle og tilby innovative og samarbeidsorienterte læringstilbod for studentane. For eksempel samarbeidet med Litteraturhuset gjennom serien «Unge forskere». Tiltaket er svært populært blant studentane. Tidlegare arrangement har dessutan ført til at fire studentar har vidareutvikla semesteroppgåvene

sine til artiklar, som no blir publiserte i den fagfelleverderte antologien *Kampen og sårbarheten: Perspektiver på nordisk arbeiderlitteratur* (Malmö University Press, 2026).

Nordisk språk har revidert og modernisert Fjernord-emna sine og køyrt den nye varianten av vår-emnet på Fjernord dette semesteret.

Nordisk fagdidaktikk har revidert tilbodet sitt grunna endringa i lektorløpet, og dette saman med endring i bemanning har gitt meirarbeid for fagmiljøet. Hausten 2025 gjekk det første nye emnet i fagdidaktikk. Hausten 2026 vert det ei dublering av gammalt og nytt kurs i fagdidaktikk for studentar med nordisk som fag 2. Våren 2026 hadde dei ansvar for planlegging og gjennomføring av KPdag 2 og vil ha ansvar for KPdag 5 i lektorutdanninga hausten 2026.

Norskkursa utforskar moglegheita for å opprette eit ekstra kurs for å auke gjennomføringa mellom dei internasjonalt tilsette. I tillegg opprettar dei, etter interesse frå fleire forskings- og utdanningsinstitusjonar, eit betalingskurs for tilsette i UH-sektoren.

Fagmiljøet i kunsthistorie har gjennomført fleire endringar i masterprogrammet i tråd med HF sitt mål om auke gjennomføring og styrkt arbeidslivsrelevans. Justeringane har særleg hatt fokus på å knyte studiet tettare til praksisfeltet og på å utvikle studentane sine ferdigheiter i formidling og profesjonell deltaking.

Eit sentralt tiltak har vore utvikling av masterprosjekt til konferanseinnlegg. Desse skal presenterast av studentane på den nasjonale kunsthistoriske konferansen som blir arrangert i Bergen hausten 2026. Tiltaket styrkjer både den faglege refleksjonen og studentane si evne til å delta i akademiske og profesjonelle samanhengar.

I emnet KUN323 er praksisprofilen styrkt. I 2025 var hovudvekta lagd på arbeid med arkiv, der studentane fekk innsikt i materiale og metodar, mellom anna gjennom praksisopphald ved arkivinstitusjonar i Bergen. I 2026 vart fokuset flytta til museumsfeltet, med studietur til Berlin og omfattande samarbeid med fleire lokale museum i Bergen. Dette har gitt studentane breiare kjennskap til relevante arbeidsfelt og konkrete erfaringar med institusjonelt arbeid.

Kvalitetsutviklingsprosjekt, jf. sentral utlysing av midlar

Teatervitskap, som er i gang med revisjon av bachelorprogrammet sitt, har søkt om midlar under alle dei tre ordningane innan løyvinga for kvalitetsutvikling frå universitetet. Felles for desse søknadene er at dei er forankra i instituttets strategidokument, har som mål å auke gjennomføring og å styrke studentanes moglegheiter i arbeidslivet.

Det humanistiske fakultet

Dato

24.06.2026

Vår referanse

26/46447

Studiekvalitetsmelding frå Senter for kvinne- og kjønnsforskning - 2025/2026

Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding

Foregående års studiekvalitetsmelding gjorde rede for en rekke tiltak SKOK gjennomfører for å innfri sin *alluniversitetsoppgave på studiesiden*, så som årlige BA- og MA-stafetter, der alle studentene på UiB som skriver oppgaver med kjønns-, seksualitets- og/eller mangfoldsperspektiv er invitert til å legge fram og få tilbakemelding på sine prosjekter, samt ulike tiltak for å *øke trivsel, faglig tilhørighet, gjennomføring og opplevd arbeidslivsrelevans*, så som halvdags oppstartsseminar i begynnelsen av semesteret, faglige studentlunsjer gjennom semesteret, kveldsseminar med fokus på arbeidslivsrelevans og feiring av ferdige BA-studenter. Alle disse tiltakene ble videreført også i perioden 25/26 og vil bli gjennomført også i kommende periode.

Det bebudede nye emnet KVIK112: «Likestilling og mangfold med arbeidslivsprakis» (20 stp) ble gjennomført første gang høsten 2025 med svært gode erfaringer. Emnet ble utviklet med insentivmidler som SKOK mottok i 2023 for å “integrere praksismoduler i utdanningen: arbeidslivsrelevans og digital kompetanse i BA-kjønn». Målsettinga for dette prosjektet var todelt: å øke studentenes bevissthet rundt studiets arbeidslivsrelevans, samt å etablere kontakt mellom studenter og mulige arbeidsplasser. Dette gjorde vi gjennom å utvide et tidligere, frivillig tilbud i jobbskygging til en tellende praksismodul på 5 ETCS og innlemme dette i en utvidet versjon av det populære emnet KVIK102: «Likestilling og mangfold». Evalueringer av KVIK 112 fra studenter og praksisfelt viser høy grad av engasjement, opplevd relevans og faglig utbytte. Emnet har dermed fungert etter intensjonen som et praksisnært, refleksjonsbasert emne som kobler teori og arbeidsliv på en meningsfull måte. Dette emnet går på nytt høsten 2026, med utvidet praksisdel (fra 40 til 80 timer), samt flere halvdagsseminar til felles faglig arbeid og refleksjon for å styrke den kollektive læringsdimensjon. Siden flere praksisbedrifter hadde en forventning om at studentene hadde en viss kompetanse i bruk av KI, ønsker vi i tillegg å bruke halvdagsseminarene som en utprøving av KI som kollektivt fagspesifikt læringsverktøy. Integrering av KI i halvdagsseminarene vil fungere som et viktig kompetansebyggende tiltak både for studentene og for fagmiljøet. Dette er i dag et område som ikke inngår i SKOKs ordinære undervisning, og prosjektet gir derfor en mulighet til å utvikle denne kompetansen på en faglig forankret og kritisk måte.

Forrige års *programsensorrappport* undersøkte samspillet mellom programemnene og spesialiseringen i den tverrfaglige/tverrfakultære BA-graden i kjønn, seksualitet og mangfold. Selv om kombinasjonen fungerer godt, er det flere studenter som etterspør flere programemner og

Postadresse

Universitetet i Bergen
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:

post@uib.no

Organisasjonsnummer

874 789 542

Saksbehandler

Mari-Kristine Morberg
Telefon: +47 55585228
Mobil:
E-post: mari-kristine.morberg@uib.no

mulighet for å skrive BA-oppgaven på SKOK heller enn i spesialiseringen. Dette har vært en sak på flere Programstyremøter, men det har vært vanskelig å etterfølge dette ønsket innenfor nåværende modell. SKOK har derfor bedt om å få opprette en ny spesialisering, spesialisering i kjønnsstudier, der studentene kommer tilbake til oss i sjette semester og skriver BA-oppgaven her, i tråd med den generelle modellen for andre BA-program ved HF. En slik modell vil kvalifisere studentene til å søke opptak på MA i bærekraft og i Global utvikling ved UiB. Det er i tillegg et uttalt ønske både fra studentene og fra staben ved SKOK at det tilbys en MA i kjønnsstudier også ved UiB (slik det gjøres ved UiO og NTNU). Programsensor har fått i oppgave til neste rapport (ventet ved utgangen av 2026) å undersøke de praktiske og ressursmessige forutsetningene for opprettelsen av en slik tverrfaglig MA.

Gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer og relevante forhold som har kommet fram i disse.

Bortsett fra KVIK 112 har ingen emner blitt evaluert i denne perioden. KVIK100/KVIK110, KVIK102 og KVIK113 vil bli evaluert i kommende periode. Vi skal også levere 6års-rapport 2027. Vi har imidlertid løpende fokusgruppeintervjuer med tillitsvalgte fra alle tre årskull samt årsstudiet hvert semester. Disse viser at studentene gjennomgående er svært godt fornøyde med innhold og undervisning på programemnene. Imidlertid har det blitt påpekt at strukturen kunne ha vært bedre. Det ene gjelder manglende mulighet til å skrive BA-oppgaven ved SKOK. Dette prøver vi nå å bøte på gjennom opprettingen av en ny spesialisering. Det andre har vært at studieprogresjonen har vært for bratt. Det gjelder særlig overgangen fra første til andre semester. Fra og med høsten 2026 har vi derfor omstrukturert programmet ved å flytte fram mer praksisnære emner (KVIK102/112 og KVIK113) til andre semester og flytte mer teoritunge emner (KVIK101) til tredje semester. Håpet er at tidlig praksisintegrering kan ha positiv effekt på både studieutholdenhet og videre læringsengasjement, samt motivere til selvstendig utforskning av teoretiske problemstillinger senere i studieløpet.

SKOK forsøker i tillegg å styrke koblingen mellom teori og praksis på flere av emnene. Et eksempel er KVIK206: Gender and sexuality in a global context, et såkalt «skalleemne» som våren 2026 ble tilbudt av vår stipendiat Sunniva Årja Tobiassen med tema tjukkhet. Emnet inviterte studentene til å belyse både hvordan ulike temaer knyttet til kjønn, seksualitet og tjukkhet viser seg i verden og hvordan verden endrer seg når en lærer seg «å se» med ulike teoretiske perspektiv på kjønn, seksualitet og tjukkhet. Hver uke leverte studentene et bilde de selv hadde tatt og skrev en kort tekst basert på ukens tema og pensumtekster. Bildene og tekstene viser studentenes læringsprosess, samt deres faglige og kreative arbeid med pensum, og dannet bakgrunn for seks ulike posters som ble vist på en åpen postersession og tilhørende foredrag på Babelstuen, UB, i april. Studentene laget selv posterne og presenterte disse. I etterkant har Tobiassen skrevet en faglig og pedagogisk oppsummering og ressurshefte til allmenn bruk. Selv om emnet ikke ble offisielt evaluert, har vi fått svært entusiastiske tilbakemeldinger fra studentene som opplevde kombinasjonen teori og praktisk/kunstnerisk arbeid som givende og lærerikt.

Det samme gjelder høsten 2025s emne «Skeiv teori med internasjonalt, digitalt samarbeid» (KVIK 113) som vanligvis undervises som et COIL-emne med Florida Gulf Coast University. På grunn av

situasjonen i USA, måtte FGCU trekke seg og emnet ble istedenfor gitt som et SAS-emne (Student Advocacy Seminar) i samarbeid Scholars at Risk (SAR). Studentene fikk i oppgave av SAR å skrive en sammenlignende rapport over tilstanden til akademisk frihet innenfor kjønnsstudier i USA og et valgt annet land (studentene valgt Russland). Dette var en reell forskningsoppgave tilbudt laveregradsstudenter, som tok oppgaven på strak arm. I ettertid fikk de anledning til å presentere rapporten på en internasjonal SAR-konferanse i Innsbruck. Også her rapporterte studentene om stort læringsutbytte og økt engasjement gjennom å kombinere teoretisk læring med praktisk forskningsarbeid.

Tema fra dialogmøte med fakultetsleiinga

Tema som ble gjennomgått på dialogmøtet inkluderte oppfølging av studieportefølje-prosjektet, gjennomføring og kvalitetsutviklingsprosjekter. Disse temaene omtales separat i denne studiekvalitetsmeldingen. I tillegg luftet SKOK at én 60% stilling som studiekonsulent ikke er nok til å administrere et komplekst tverrfaglig studieprogram med omfattende tiltak for å styrke gjennomføring og trivsel, særlig i lys av omfattende studieplanendringer og annet ekstra administrativt arbeid i forbindelse med studieporteføljeprosjektet til fakultetet. Vi har forståelse for at det er få ressurser ved fakultetet og har derfor valgt å utvide stillingsprosenten til 70% ut året gjennom omdisponering av egne driftsmidler.

Implementeringa av studieporteføljeprosjektet

SKOK har i forbindelse med studieporteføljeprosjektet opprettet et fellesemne med digital kultur, DIKULT106 «Kritiske perspektiver på teknologi og samfunn». Dette er en delvis import av et allerede eksisterende emnet, men emnet har i den nye emneplanen fått et eksplisitt fokus på kjønn, identitet og mangfold og er svært aktuelt for begge studentgrupper i en tid da digitale medier, og spesielt sosiale medier, legger grunnen for hvordan kjønn og identitet forhandles, diskuteres og endres. I fokusgruppeintervju har imidlertid uttrykt bekymring for at opprettelsen av dette emnet innebære mindre fokus på kjønn siden dette ikke reflekteres direkte i tittelen på emnet. Vi kommer til å foreslå at tittelen endres før oppstart høsten 2027.

SKOK sine emner inngår også i svært mange forslag til emnepakker, på tvers av fagfelt og institutter. I tillegg er det mulig å dele opp årsstudiet i ulike emnepakker. SKOK har utarbeidet en rekke forslag som er sendt videre til fakultet.

Tiltak for å styrke trivsel, mestring og gjennomføring i første studieår

SKOK har gjennom flere år jobbet målbevisst med å øke trivsel, mestring og gjennomføring i første studieår, blant annet gjennom oppstartsseminar med fokus på læringsmiljø og studieteknikk, faglig-

sosiale lunsjer, kveldsarrangement med fokus arbeidslivsrelevans og felles lesetid på SKOK. Dette arbeidet kommer vi til å fortsette med framover.

I tillegg har vi (som nevnt ovenfor) gjort en endring i emneprogresjonen i programmet for å lette overgangen fra første til andre semester. Det gjenstår å se om denne endringen har ønsket effekt.

I tråd med behovet for å styrke studentenes lesekompetanse, vil vi også koble felles lesetid til opprettelse av et studentbibliotek på SKOK. Biblioteket vil kjøpe inn pensumtekster i hele formater og supplerende faglitteratur, noe som vil gjøre sentrale tekster fysisk tilgjengelige for studentene. Vi håper dette tiltaket vil senke terskelen for å komme i gang med akademisk lesing. Vi tror at tilgang til hele bøker i fysisk format og til tidsskrift, i de tilfeller de er tilgjengelig i trykt utgave, gir bedre forutsetninger for sammenhengende lesing, oversikt og fordypning. Digitaliseringen av pensum har endret studentenes forhold til tekst og lesning: tilgang til tekst skjer som oftest gjennom utdrag og enkelttekster løsrevet fra sin opprinnelige kontekst, noe som kan bidra til fragmentert lesing og redusert helhetsforståelse. Digitaliseringen har også medført at mange studenter kun leser tekstene på skjerm. Studentbiblioteket legger til rette for at flere leser på papir, i fullstendige trykte utgaver, og vil også ha supplerende litteratur som studentene kan orientere seg i. Tiltaket skal også legge til rette for lavterskel-arrangement av andre typer, som for eksempel pensumlesetid, lesesirkler, introduksjonsøkter, bokklubb, høytlesing og poesiarrangement.

Vi på SKOK opplever nok også at svært mange av tiltakene som fakultetet setter i gang sentralt, overlapper, og til dels kolliderer, med tiltak SKOK har drevet på med over tid. Vi er svært positive til tiltakene HF har satt i gang, men håper på et tettere samarbeid og koordinering med mentor/mentorordningen og andre tiltak på fakultetsnivå for bedre å utnytte synergieffektene av ulike tiltak og forhindre en viss utmattelse i oppstarten for de nye studentene.

Eventuelle planar om kvalitetsutviklingsprosjekt, jf. sentral utlysning av midler

SKOK sendte inn to søknader til årets utlysning av kvalitetsutviklingsprosjekt: 1) den ene søknaden ba om ekstra administrative ressurser for å videreutvikle og utvide praksisemnet KVIK112, samt innlemme det i førsteårsstudiet, 2) den andre søknaden ba om midler til opprettingen av et studentbibliotek. Ingen av søknadene fikk tilslag. Vi vil imidlertid prioritere å iverksette de viktigste tiltakene i disse initiativene innenfor nårværende ressursramme. Det kan være aktuelt å søke på nytt ved eventuelle nye utlysninger.

Utfordringar og tiltak knytt til KI

Staben ved SKOK opplever «KI-revolusjonen» som svært utfordrende, særlig i forbindelse med eksamensavvikling og eventuelle jukesaker. Vi har etterspurt og ser fram til klarere retningslinjer fra fakultetet. Vi har lagt om vurderingsformen ved flere av emnene våre fra ren hjemmeeksamen til

skoleeksamen, kun muntlig og hjemmeeksamen med tilhørende muntlig. I tillegg til å være tiltak tilknyttet KI har det vært viktig for oss med disse endringene å legge til rette for stor variasjon i vurderingsformer og koble vurderingene tett opp mot læringsutbytte.

KI har vært tema for flere av våre årlige undervisningsseminarer og vil også være det høsten 2026. Vi arbeider også med å innlemme KI i undervisningen ved å utvikle et tilbud i «critical AI literacy» i forbindelse med KVIK 112.

Med vennlig hilsen

Kari Jegerstedt
Senterleder

Mari-Kristine Morberg
Seniorkonsulent

Studiekvalitetsmelding
Institutt for fremmedspråk
høst 2025 til vår 2026
juni 2026

Foto: Deirdre C. P. Smith

Innhold

Innhold	2
Innledning.....	4
1. Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmeldingen	4
Utvikling av heldigitale (fleksible) studieløp	4
Kunstig intelligens (KI) og vurderingsformer	4
Oppfølging av redesign-prosesser	4
Gjennomføring og frafall	5
Studieportefølje og emnepakker.....	5
Internasjonalisering og rekruttering	5
2. Tema fra dialogmøte med fakultetsledelsen	6
Studieportefølje og emneutvikling	6
Redesign og tilpasning av studietilbud	6
Studentrekruttering og gjennomføring.....	6
Fleksible og hybride studietilbud	7
Hovedkonklusjon fra dialogmøtet	7
3. Opptak, gjennomføring og rekruttering	7
Opptak og frafall.....	7
Studieprogram bachelor	7
Studieprogram master	9
Nettemner	10
Gjennomføring.....	11
Rekruttering.....	13
Åpen dag	13
Lån en foreleser.....	14
4. Gjennomførte og planlagte redesignprosjekter, emne- og programevalueringer og relevante forhold som har kommet fram i disse.....	15
Redesign bachelorprogrammet i kinesisk.....	15
Redesign bachelorprogrammet i russisk	15
Redesign Bachelorprogrammet i tysk.....	16
Femårige programevalueringene 2025	17

Bachelorprogram i engelsk (BAHF-ENG).....	17
Masterprogram i engelsk (MAHF-ENG)	18
Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk (VID-MAUENG)...	19
Samlet vurdering	19
5. Implementeringen av Studieporteføljeprojektet.....	20
6. Tiltak for å styrke trivsel, mestring og gjennomføring i første studieår	21
Tiltak for å styrke trivsel	21
Tiltak for å styrke mestring	22
Tiltak for å styrke gjennomføring	22
7. Kvalitetsutviklingsprosjekt	23
8. utfordringer og tiltak knyttet til KI	26
KI og vurderingsformer	28
9. Oppsummering og videre arbeid	29
Uavklarte spørsmål og videre arbeid	30

Innledning

I tråd med kravene i UiB sitt kvalitetssystem for utdanning, presenterer Institutt for fremmedspråk med dette Studiekvalitetsmeldingen for det akademiske året 2025–2026.

1. Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmeldingen

Basert på studiekvalitetsmeldingen for 2024 og våren 2025, peker følgende punkter seg ut som særlig viktige å følge opp i meldingen for 2025–2026:

Utvikling av heldigitale (fleksible) studieløp

Dette er et av de mest sentrale satsingsområdene for neste periode. For tysk er det berammet et møte med instituttledelsen høsten 2025 for å planlegge oppstart av en heldigital bachelorgrad høsten 2026. Man skal også vurdere om masterprogrammet i tysk kan tilbys digitalt. Arbeidet med tysk skal koordineres med tilsvarende planer for italiensk og fransk (digitalt 200-nivå) for å sikre en samlet strategi for digitale grader ved instituttet. Dette punktet har blitt fulgt opp ved

- Møtet med instituttleder høsten 2025
- Oppretting av en egen arbeidsgruppe for fleksible BA- og MA-program våren 2026 (se kap. 7)

For detaljer om utvikling av heldigitale/fleksible studieløp, se kapittel 7.

Kunstig intelligens (KI) og vurderingsformer

Fagmiljøene har gjort omfattende endringer i eksamensformer på grunn av KI, og effekten av disse må evalueres. Det planlegges et felles temamøte om KI høsten 2025. Man må følge opp om overgangen fra hjemmeeksamen til skoleeksamen og muntlig eksamen påvirker gjennomføringen negativt, slik man har sett tendenser til i fransk og engelsk. Det er behov for å finne alternative måter å trene opp studentenes skriveferdigheter på når hjemmeoppgavene fases ut, for å sikre at de er rustet til å skrive bachelor- og masteroppgaver. Oppfølging:

- Gjennomført temamøte om KI høsten 2025.
- Arbeidsgruppe om KI opprettet våren 2026.
- Tettere oppfølging av bachelor- og masterstudenter på flere fag.

For detaljer om utfordringer og arbeid med KI, se kapittel 8.

Oppfølging av redesign-prosesser

Flere studieprogrammer er midt i eller skal starte store endringsprosesser:

Arabisk: Effekten av den nye programstrukturen og det obligatoriske utenlandsoppholdet (f.o.m. våren 2027) må monitoreres.

Kinesisk og tysk: Disse fagmiljøene planlegger redesign av sine bachelorprogrammer i løpet av 2025–2026. For kinesisk må dette ses i sammenheng med ressursituasjonen etter uventede avganger i 2025.

Japansk: Man bør undersøke om de nye forskningsemnene på bachelor har ført til den forventede økningen i kvalitet på bacheloroppgavene. Det er for tidlig å si noe om effekten av de igangsatte prosjektene.

For detaljer om oppfølging av redesign prosesser, se kapittel 4.

Gjennomføring og frafall

Spesielt for engelsk bør man se om de positive tegnene til økt gjennomføring på normert tid fortsetter. Instituttet har økt fokus på hvordan gjennomføringen av masteroppgaver kan bedres for alle språkfagene.

Man må følge med på om økt digitalisering svekker relasjonen mellom studenter og lærere, og om tiltak som fysiske samlinger fungerer som motvekt. Vektlegging av hybridundervisning som motvekt til rene online-tilbud er ett mulig svar på denne utfordringen som IF har vektlagt det siste året.

For detaljer om opptak og gjennomføring, se kapittel 3.

Studieportefølje og emnepakker

Forårets melding peker på at IF skal iverksette arbeidet med emnepakker. 8 emnepakker ble meldt inn i desember 2025.

Det planlagte samarbeidet mellom engelsk og spansk om emnet «Americas» og fellesemner for japansk og kinesisk har i løpet av høsten 2025 og våren 2026 munnet ut i to vedtatte fellesemner.

For detaljer om IFs arbeid med Studieporteføljeprojekt se kapittel 5.

Internasjonalisering og rekruttering

Nye avtaler: Effekten av de nye utvekslingsavtalene i Jordan, Japan, Kina og Kasakhstan må evalueres. Det er foreløpig ikke gjort noe på dette punktet.

Kortvarig utveksling: Man må vurdere nye strategier for å få studenter på enkeltemner til å benytte seg av tilbudene i Kiel og Caen. Fransk har de siste to semestrene lagt ned mye arbeid på dette punktet, og Tysk har som intensjon å følge dette opp høsten 2026 og våren 2027.

For detaljer om pågående arbeid med internasjonalisering, se kapittel 4 og 7.

Rekrutteringstiltak: Særlig for fag med svært lave søkertall, som tysk og italiensk, vil resultatene av de nye digitale satsingene være avgjørende for programmets fremtid. Prosjektet knyttet til fleksible BA- og MA-program er lovende på dette punktet. Behovet for målrettet informasjon på landingssidene for BA-programmene på fransk, spansk, italiensk og tysk understrekes.

For detaljer om rekrutteringsarbeid se kapittel 3.

2. Tema fra dialogmøte med fakultetsledelsen

Diskusjonen på årets dialogmøte med fakultetet handlet i hovedsak om utvikling av studieporteføljen, studentrekruttering, gjennomføring i studiene, fleksible undervisningstilbud og etter- og videreutdanning.

Studieportefølje og emneutvikling

Arbeidet med studieporteføljen går etter planen. IF har tre felles emner hvor to av disse er nylig opprettet. IFs eksisterende fellesemne, SEK100, var opprettet i 2018 og har fungert bra og er godt integrert med de studieprogrammene den inngår. De to nye fellesemnene ser lovende ut fagmiljøene skal jobbe for at de blir like godt integrert i de respektive fag som SEK100 er.

Det er også utviklet sju tematiske emnepakker som er levert til fakultetet. Vi setter en pris på at fakultetet er enig i at disse er et faglig attraktive og godt profilerte tilbud som kan bidra til å synliggjøre bredden i instituttets fagområder. Men når noen av emner i emnepakkene er undervist i et fremmedspråk og følgelig krever forkunnskap i språket, kan det svekker rekruttering til gjeldende emnepakkene.

Brikkene i arbeidet med undervisning og pensum IFs LES100 grupper er for det meste på plass. Vi planlegger å samle erfaringer etter gjennomføringen i 2026.

For detaljer om arbeid med Studieporteføljeprojekt, se kapittel 5.

Redesign og tilpasning av studietilbud

Flere fag har gjennomført redesign av undervisningstilbudet. Samtidig foretas løpende tilpasninger som følge av ressursituasjonen, blant annet gjennom redusert opptaksfrekvens på enkelte masterprogram.

For detaljer om program redesign med IF, se kapittel 4.

Studentrekruttering og gjennomføring

Rekruttering og gjennomføring har vært en utfordring ved IF de siste årene og gjelder både:

- Nedgang i studentrekruttering innen enkelte fag etter pandemien.
- Vedvarende lav gjennomføringsgrad, til tross for stabile personalressurser.
- Utfordringer med at masterstudenter bruker lang tid på å fullføre masteroppgaven.

Som tiltak er det innført mer obligatorisk oppmøte og flere obligatoriske arbeidskrav, samt forsøk med tettere oppfølging av masterstudenter. Samtidig er det vanskelig å vite hvilke tiltak som faktisk har best effekt på gjennomføring. Her kan IF bli flinkere på erfaringsdeling og kunnskapsutveksling mellom fagmiljøene.

Kanskje den største ressursutfordringen IF har for flere fag er mangel på studenter. Derfor er det avgjørende både å rekruttere og å beholde de studentene som allerede er tatt opp.

For detaljer om opptak, gjennomføring og rekruttering, se kapittel.

Fleksible og hybride studietilbud

Instituttet arbeider med å utvikle hybride undervisningsmodeller der campus- og nettstudenter deltar i samme undervisning. Målet er å:

- Redusere ressursbruk.
- Skape større studentgrupper og bedre læringsmiljø.
- Utvide fleksible tilbud til flere nivåer i utdanningsløpet.

Men det er viktig at campusdimensjonen ivaretas, slik at tilbudene ikke utvikles til rene nettstudier. Det er opprettet en arbeidsgruppe som arbeider med videre utvikling av hybridmodellen.

For detaljer om IFs arbeid med hybride studietilbud, se kapittel 7.

Hovedkonklusjon fra dialogmøtet

Instituttet er godt i gang med utvikling av studieporteføljen og nye undervisningsformer, men står fortsatt overfor betydelige utfordringer knyttet til studentrekruttering, gjennomføring og ressursutnyttelse. Særlig er det behov for mer kunnskap om hvilke tiltak som faktisk bidrar til økt gjennomføring og hvordan hybride studietilbud kan utvikles uten å svekke kvaliteten i campusundervisningen.

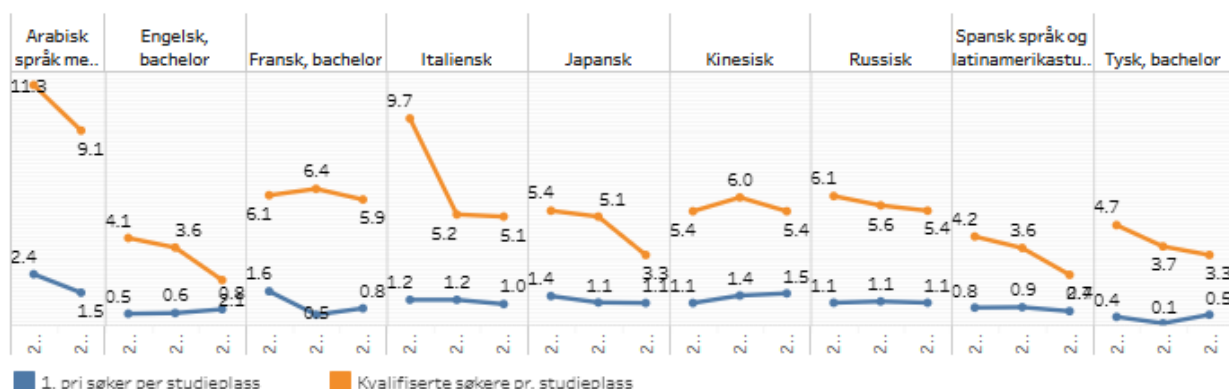
3. Opptak, gjennomføring og rekruttering

Opptak og frafall

Studieprogram bachelor

Etter flere år med dårlige søker tall, er det plass for litt forsiktig optimisme. Siden 2024 har det vært en oppgang i antall 1. prioritetssøker per studieplass for bachelorprogrammene i engelsk, fransk, kinesisk og tysk. Mens bachelorprogrammet i russisk har hatt stabile førsteprioritetssøker tall de siste tre årene har det vært en nedgang på bachelorprogrammene i arabisk språk med Midtøstens historie, italiensk, japansk og spansk språk og latinamerikastudier.

Antall førsteprioritetssøkere og kvalifiserte søkere pr. studieplass

Studieprogramledere: Søker- og opptakstall - per bachelorprogram IF

Det er en gledelig nyhet at søkerantall for engelsk er på oppgang siden en liten oppgang på et stort fag betyr en del flere studenter. Ellers venter vi spent på andre runde med opptak til arabisk språk med Midtøstens historie. I fjor ga ikke de store søkerantall gevinst på antall studenter på programmet vi satt igjen med etter ett år og vi håper på et bedre studentkull i 2026.

Samlet sett, har IF en liten oppgang i antall førsteprioritetssøkere til våre bachelorprogrammer, men ingen endring siden i fjor:

Antall førsteprioritetssøkere og kvalifiserte søkere pr. studieplass

Studieprogramledere: Søker- og opptakstall - bachelorprogrammer IF

Selv med disse delvis oppmuntrende tall, sliter vi allikevel med å fylle studieplassen på våre bachelorprogrammer:

Opptaksprosess

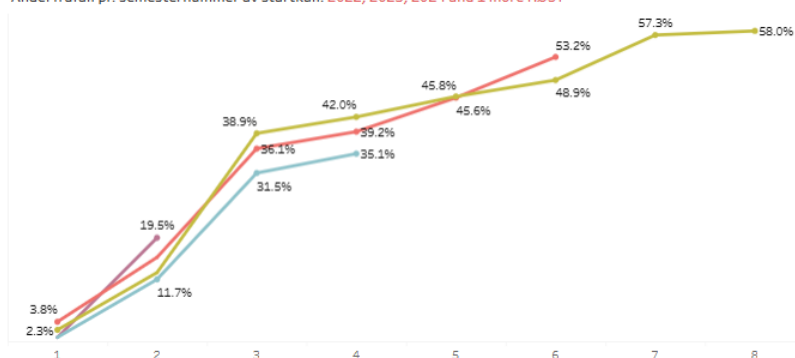
Årstall	Terminkode	Studieplasser	Søkere	1.prioritet	Kvalifisert	Kvalifiserte 1.pri	Fått tilbud	Svart ja	Andel ja av tilbud	Registrert	Andel registrerte av tilbud	Antall registrerte pr. studieplass
2026	HØST	205	978	196	656	136	0	0		0		0.0%
2025	HØST	205	987	199	886	174	243	149	61.3%	119	49.0%	58.0%
2024	HØST	198	951	184	856	156	247	145	58.7%	125	50.6%	63.1%

Studieprogramledere: Søker- og opptakstall - bachelorprogrammer IF

Her var det en nedgang fra høsten 2024 da vi klarte å fylle 125 av 198 studieplasser, mens høsten 2025 fylte vi bare 119 av 205 studieplasser.

Samlet frafallstall etter det første studieåret har gått ned hvert år siden 2022:

Andel frafall pr. semesternummer av startkull: 2022, 2023, 2024 and 1 more HØST

Andel frafall etter første studieår for startkull:

2022 HØST	2023 HØST	2024 HØST
38.9%	35.7%	31.5%

Fargefilter startkull

2022 HØST
2023 HØST
2024 HØST
2025 HØST

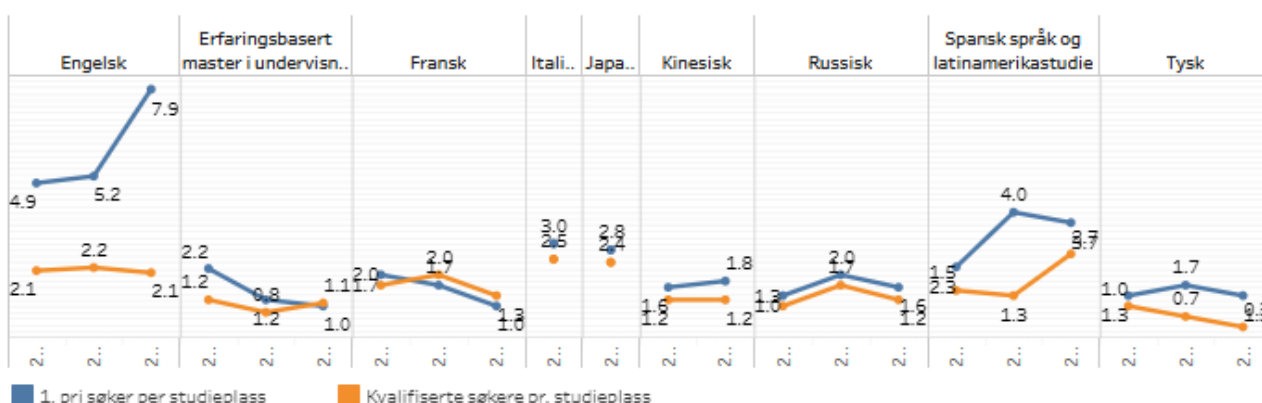
Studieprogramledere: Fullføring og frafall – bachelorprogrammer IF

Selv om frafall for 2024 startkull er lovende lavere enn de forutgående år, ser vi at frafall etter førstesemester for 2025 startkull er merkbart høyere enn for de andre årene. Det var fire fag som hadde 5% eller mindre frafall etter førstesemesteret og 4 fag som hadde større enn 25% frafall. Det gjenstår å se hvordan disse tall kommer til å utvikle seg over det neste akademiske året.

Studieprogram master

Antall førsteprioritetssøkere per studieplass på våre masterprogrammer er blandet med både oppganger og nedganger siden 2024. Masterprogrammene i italiensk og japansk hadde ikke opptak i 2024 og 2026. Masterprogrammet i kinesisk hadde ikke opptak i 2025.

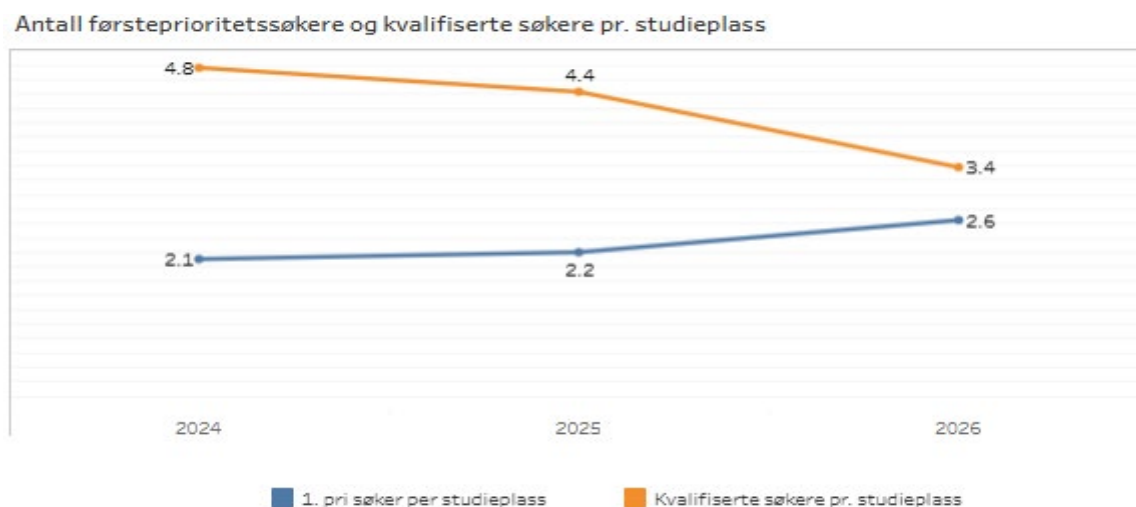
Antall førsteprioritetssøkere og kvalifiserte søkere pr. studieplass

Studieprogramledere: Søker- og opptakstall - per bachelorprogram IF

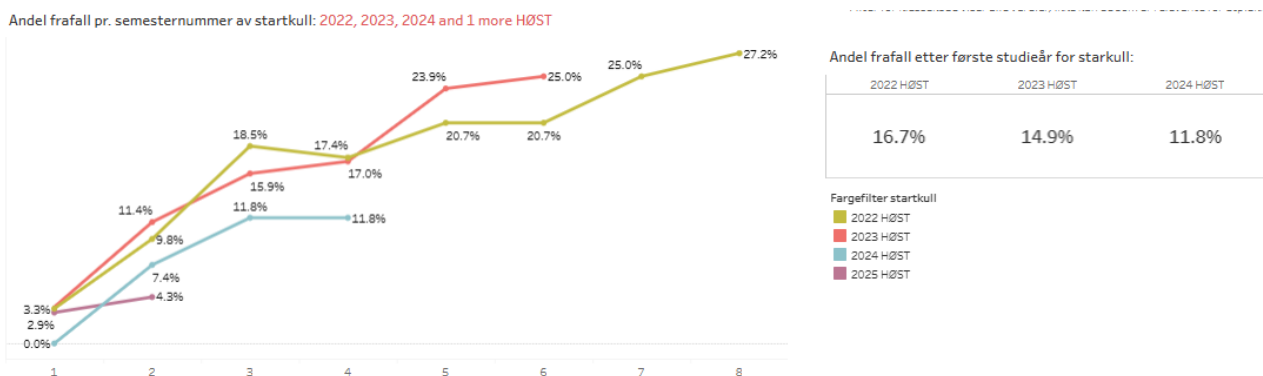
Det er gledelig at masterprogrammet i engelsk og har hatt en så stor oppgang, men grunnet begrensninger tilknyttet veiledningsressurser, kan det bli utfordrende forhold om for mange takker ja til opptak.

Samlet sett for våre masterprogrammer er det en tydelig oppgang i antall førstegangssøkere per studieplass:

Studieprogramledere: Søker- og opptakstall - bachelorprogrammer IF

Frafall på masterprogrammene pleier å være lave for våre er antall frafall etter det første semesteret det lavest det har vært de siste fire år. Og i likhet med våre bachelorprogrammer har også frafall etter det første studieåret også gått ned i den samme perioden:

Nettemner

Nettundervisning er en vital del av studiekvalitetsarbeidet til fagene med nettilbud. Nettstudentene er engasjerte og tar med seg akademiske- og livserfaringer som gir et godt læringsmiljø. Derfor utforsker vi muligheter til å kunne tilby fleksible utdanninger hvor engasjementet kan komme flere til gode (se punkt ? «Studiekvalitetsarbeid»).

Søknadstall for våre nettemner er robuste. Høstsemesteret 2025 hadde vi 919 søkere og vårsemesteret 2026 915 søker. H25 ble 54% av søkerne tatt opp til våre nettstudier og V26 ble hele 67% av søkerne tatt opp.

Opptakstall nettemner h25

Emne	Søkt	Trukket	Student	Venteliste
ARA621	41	12	15	
FRAN623	83	48	35	
FRAN624	69	31	38	
FRANSK621	30	15	12	
ITAL620	139	12	58	60
ITAL624	118	33	69	
SEK600	104	18	59	7
SPANSK621	46	17	25	
SPLA637	93	37	56	
SPLA638	75	33	42	
SPLA639	77	28	48	
TYS635	72	26	45	
TYS638	44	16	28	
SUM	991	336	530	67

Tallkilde: UiB videre

Opptakstall nettemner v26

Emne	Søkt	Trukket	Student	Venteliste
ARA622	13	2	7	
FRAN620	128	38	61	23
FRAN621	90	32	58	
FRAN622	64	23	41	
FRANSK622			11	
ITAL621	102	16	56	19
ITAL623	82	19	55	
SPANSK622			24	
SPLA627	115	45	70	
SPLA628	74	18	55	
SPLA629	67	18	49	
TYS625	76	13	46	16
TYS626	53	10	42	
TYS628	51	13	41	
Sum	915	247	616	58

Tallkilde: UiB videre

Gjennomføring

Fra 2024 til 2025 har antall studenter som har fullført studieprogram hos oss til sammen for bachelor-, lektor-, master- og erfaringsbasert masterprogrammene gått opp 32%:

Fullførte studieprogram - totalt

Pr. 04.02.2026 10:57:12

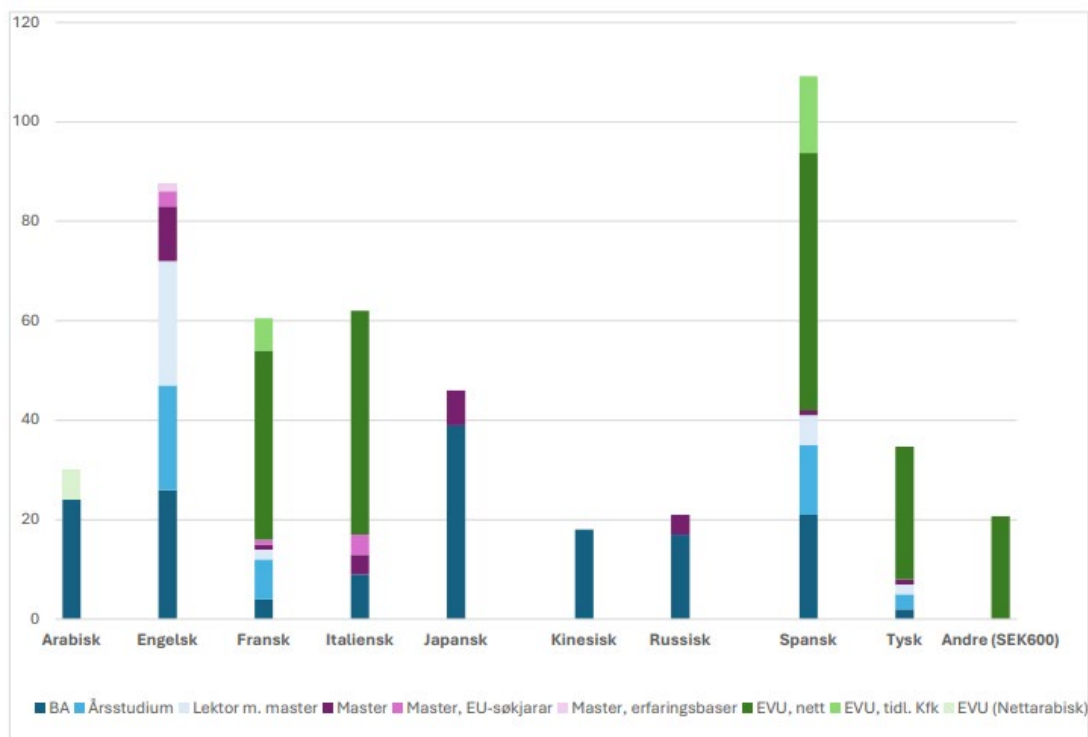
År	Termin	Fakultet (studieprogram)	Studienivå (studieprogram)				
			B3	M2	M5	ME	Grand T..
2025	HØST	Det humanistiske fakultet	19	7	6	1	33
		Total	19	7	6	1	33
	VÅR	Det humanistiske fakultet	58	24	25	8	115
		Total	58	24	25	8	115
	Total		77	31	31	9	148
2024	HØST	Det humanistiske fakultet	23	11	4		38
		Total	23	11	4		38
	VÅR	Det humanistiske fakultet	41	15	12	6	74
		Total	41	15	12	6	74
	Total		64	26	16	6	112
2023	HØST	Det humanistiske fakultet	12	13	3		28
		Total	12	13	3		28
	VÅR	Det humanistiske fakultet	54	17	16	6	93
		Total	54	17	16	6	93
	Total		66	30	19	6	121
Grand Total			207	87	66	21	381

Tableau: sortert for Institutt for fremmedspråk

Tabellen viser også en oppgang fra tall for 2023 på 22%. Også på programnivå er tall for 2025 bedre enn de to forutgående år.

Selv om gjennomføring i strengest betydning betyr gjennomføring på program, vil vi allikevel ta med tall for vårt stort nettemneportefølje.

Diagram under viser den sammensatt studentpopulasjon fra IF høsten 2025:

Diagrammet viser også at for de fleste fag som tilbyr nettemner utgjør studiepoeng fra disse over halvparten av fagets studiepoengproduksjon.

I tabellen under ser vi at den samlede studiepoengproduksjonen for IF fra 2024 til 2025 har hatt en oppgang på 7,5%, nesten halvparten av dette (3,4%) skyldes økning i studiepoengproduksjon på våre nettemner. I 2024 utgjorde studiepoengproduksjon på nettemnene 13,2% av den totale studiepoengproduksjonen ved instituttet og i 2025 utgjorde det 15,5%.

Egenfinansiert studiepoengproduksjon - årsenheter

Pr. 04.02.2026 11:31:04

Studienivå	År / Termin					
	2024			2025		
	VÅR	HØST	Total	VÅR	HØST	Total
AR	0,9	0,9	1,8	0,8	2,4	3,1
B3	139,5	103,6	243,1	134,3	96,2	230,4
LN	31,8	27,0	58,8	33,1	41,0	74,0
M2	48,9	37,8	86,8	64,1	45,1	109,2
M5	30,9	12,6	43,5	28,9	20,5	49,4
ME	7,0	4,8	11,8	8,0	4,8	12,8
Grand Total	259,0	186,6	445,6	269,1	209,8	478,9

En årsenhet utgjør 60 studiepoeng, det vil si den normerte produksjonen for en heltidsstudent.

Rekruttering

Åpen dag

De to siste årene har programmet for Åpen dag bestått av et felles innlegg for alle påmeldte elever, etterfulgt av fagvise presentasjoner. Oppmøtet har økt betydelig i perioden, med en vekst på 43 prosent fra 2025 til 2026, fra 60 til 86 deltakere.

En viktig endring i 2026 var at de minste fagene holdte bare én presentasjonsbolk. I 2025 måtte hele fem bolker avlyses på grunn av lav påmelding, mens det ikke var nødvendig å avlyse noen bolker i 2026. En annen endring var at flere faglærere fra HF, inkludert ansatte ved Institutt for fremmedspråk, gjennomførte skolebesøk som en del av satsingen «Lån en foreleser» (se nedenfor).

Det er for tidlig å fastslå hvilke faktorer som har bidratt mest til økningen i påmeldinger til Åpen dag ved IF. Erfaringene så langt tyder imidlertid på at dagens opplegg fungerer godt, og at det er hensiktsmessig å samle tilbudet fremfor å spre det over for mange bolker.

Lån en foreleser

Høsten 2025 fikk instituttet endelig etablert et eget «Lån en foreleser»-tilbud som et tiltak for rekruttering og formidling. Dette er et initiativ vi har arbeidet for over flere år, blant annet inspirert av skolebesøksprosjektet som stipendiat i spansk, Kristine Seljemoen, gjennomførte høsten 2023 som en del av sitt karriereutviklingsarbeid.

Vi vil takke fakultetet for tilliten og støtten til opprettelsen av en egen nettside for ordningen, der skolene kan bestille forelesere, samt for utsending av informasjon til skolene ved semesterstart.

Gjennom ordningen kunne lærere bestille en foreleser til å gi et ferdig utviklet undervisningsopplegg på 20–30 minutter. Etter presentasjonen var foreleseren tilgjengelig for spørsmål. Dersom læreren ønsket det, og kapasiteten tillot det, kunne en student være med som fortalte om studentlivet ved UiB i 5–10 minutter og svarte på spørsmål fra elevene. Lærerne hadde dessuten mulighet til å legge inn merknader ved bestillingen, noe flere benyttet seg av, med for eksempel informasjon om språknivå i klassen eller ønsker om at foredraget skulle holdes på et bestemt fremmedspråk.

Ved Institutt for fremmedspråk kunne skolene velge mellom følgende temaer:

- Om flerspråklighet – med Japan som eksempel
- Grafiske romaner og det flerkulturelle Italia
- *What do you think about how you feel when you read?*
- Hva er villmark, og hvordan former kultur våre løsninger på naturkriser?
- Om arabisk i Norge og verden
- Amerika – amerikansk, hva er amerikansk?

Det kom inn 17 bestillinger fordelt på fem av de seks temaene. To av bestillingene måtte dessverre avlyses. Besøkene ble gjennomført ved seks ulike videregående skoler i Bergen og omegn. Bestillingene kom hovedsakelig fra språkfaglige klasser innen engelsk, italiensk, norsk, spansk og tysk, samt én klasse i historie og filosofi.

Det er utarbeidet en rapport som beskriver opplegget, gjennomføringen, et årshjul for arbeidet og forslag til videre utvikling av ordningen. Tilbakemeldingene fra både lærerne som bestilte besøk og faglærerne som deltok, har vært svært positive.

Det er foreløpig for tidlig å si om fakultetets satsing på «Lån en foreleser», med bidrag fra flere institutter ved HF, har hatt direkte betydning for den økte deltakelsen på Åpen dag våren 2026. Ordningen ser imidlertid ut til å være et verdifullt tiltak for å styrke kontakten mellom universitetet og skolene, samtidig som den bidrar til å synliggjøre fagmiljøenes kompetanse og studietilbud.

4. Gjennomførte og planlagte redesignprosjekter, emne- og programevalueringer og relevante forhold som har komme fram i disse

Redesign bachelorprogrammet i kinesisk

Etter flere års forberedelser, gjennomførte fagmiljøet på kinesisk et omfattende redesign av bachelorprogrammet i denne perioden. Dette er den første store omlegging av programmet siden opprettelsen i 2013. Fagkoordinator for kinesisk beskriver reformen som en helhetlig omstrukturering av emneporteføljen med mål om bedre pedagogisk progresjon, tydeligere struktur og mer effektiv ressursutnyttelse.

Som en del av redesignprosessen har faget gått over fra emner på 15 studiepoeng til emner på 10 studiepoeng på 100-nivå. Dette har gitt rom for innføringen av to nye emner, KIN115 *Introduksjon til kinesisk språk og samfunn* og KIN116 *Akademisk skriving i kinesiske studier*. Ifølge fagkoordinatoren skal disse emnene bidra til en sterkere integrasjon mellom språk, kultur og akademiske ferdigheter. Det har over tid blitt uttrykt et behov, både fra studentene og fra ekstern fagfelle, for bedre opplæring i akademisk skriving før arbeidet med bacheloroppgaven. Både KIN115 og KIN116 benytter veiledet oppgave som vurderingsform. På denne måten blir studentene bedre rustet til det selvstendige forskningsarbeidet og de akademiske skriveferdighetene som kreves i bacheloroppgaven.

Fagmiljøet har også planer om å innføre et obligatorisk utvekslingssemester i et kinesisk talende land, der studentene tar valgfrie studiepoeng. I samarbeid med instituttet og fakultetet arbeides det med å sikre et tilstrekkelig antall utvekslingsplasser ved utdanningsinstitusjoner i kinesisktalende områder.

I tillegg omfatter redesignprosessen endringer knyttet til Studieporteføljeprojektet. Dette innebærer innføring av LES100 i første semester som erstatning for EXFAC00SK, samt innføring av det felles bacheloroppgaveemnet EAS252 sammen med japansk.

Redesign bachelorprogrammet i russisk

Fagmiljøet i russisk har arbeidet med en reperspektivering av russiskfaget siden 2022, både for å videreutvikle fagets profil og for å tilpasse studieprogrammet til Studieporteføljeprojektets krav om et fellesemne i spesialiseringen. For å gi plass til det nye Ukraina-emnet UKR133 *Ukraina: historie, samfunn, litteratur*, ble litteraturemnet RUS131 *Russisk litteratur I* på 100-nivå lagt ned. For å frigjøre plass til fellesemnet SEK100 *Sammenlignende europeiske kulturstudier i spesialiseringen* ble også utenlandsemnet RUSPZ132 avviklet. Dette emnet inkluderte et opphold ved en språkskole i et russiskspråklig land.

Selv om endringene tilfører nye perspektiver til studiet, innebærer de også utfordringer knyttet til språk- og litteraturopplæringen. Fagkoordinator for russisk peker på at faget står i en situasjon der det ikke lenger vil være mulig å tilby den samme systematiske oppbyggingen av studentenes ferdigheter i skriftlig og muntlig russisk som tidligere. Den eksterne fagfellen, som ellers er positiv til fagmiljøets satsinger, uttrykker også bekymring for om studentene vil få tilstrekkelig opplæring i grammatikk og lesing som følge av endringene. Eksterne fagfellen påpeker dessuten at disse bekymringene gjenspeiles i studentevalueringene.

Som svar på disse utfordringene er det etablert to nye samarbeidsavtaler. Den første er et samarbeid med Narxoz University i Almaty, Kasakhstan, om et fire ukers intensivt språkkurs etter andre semester. Kurset er frivillig, men har allerede vist seg populært. Hele syv studenter har benyttet seg av tilbudet, med støtte fra Lånekassen, og skal reise til Narxoz sommeren 2026.

Den andre avtalen gjelder et helt semesters utveksling ved Al-Farabi Kazakh National University (KasNU), også i Almaty, i studentenes fjerde semester. Universitetet i Oslo har hatt et lignende samarbeid med KasNU i flere år, med gode erfaringer.

Den siste delen av redesignprosessen, som gjelder litteraturdelen av studiet, skal gjennomføres i løpet av neste studieår. Fagkoordinatoren opplyser at planen er å innlemme mer litteraturhistorie og flere autentiske litterære tekster i emnene RUS120 Russisk språk I, som får den nye tittelen Russisk språk og litteratur, og RUS121 Russisk historie og kultur. I tillegg innføres tre nye obligatoriske arbeidskrav i RUS121, i tråd med anbefalingene fra eksterne fagfelle. Fagkoordinatoren også understreker også at litteratur fortsatt vil være en sentral del av både UKR133 og SEK100.

Redesign Bachelorprogrammet i tysk

Den redesignede studieplanen for bachelorprogrammet i tysk ble innført fra og med høstsemesteret 2025. Totalt er seks emner blitt erstattet, hvorav fem på 100-nivå og ett på 200-nivå. Tyskfaget har i flere år hatt utfordringer med rekruttering, og redesignarbeidet har hatt som mål å fornye studiet og gjøre det til et mer attraktivt og moderne studieprogram.

De tidligere språkemnene TYS105 Grunnemne i tysk språk I og TYS115 Grunnemne i tysk språk II er erstattet av TYS120 Tysk språk og grammatikk og TYS130 Muntlig tysk. Grammatikkopplæringen er nå samlet i TYS120, noe som frigjør plass i TYS130 til et sterkere fokus på muntlig språkbruk. Gjennom samtaler og andre muntlige aktiviteter får studentene større mulighet til å bruke språket aktivt. Fagmiljøet mener at en tydeligere vektlegging av muntlige ferdigheter og mer fokusert blikk på grammatikk vil gjøre studiet mer attraktivt, særlig for elever i videregående skole som vurderer å studere tysk.

Studiet går også bort fra de tidligere litteraturemnene TYS108 Nyere tyskspråklig litteratur og TYS118 Eldre tyskspråklig litteratur. Disse erstattes av TYS121 Tyskspråklige kulturuttrykk i samtiden og TYS131 Tyskspråklig litteratur og idéhistorie. Det nye emnet TYS121 åpner for arbeid med et bredere spekter av kulturuttrykk enn litteratur alene, blant annet grafiske romaner, hørespill, nyere musikk og teater. TYS131 legger samtidig til rette for en mer uttalt idéhistorisk tilnærming til litteraturstudiet. Fagmiljøet vurderer at begge disse endringene vil bidra til å fornye studiet og gjøre det mer relevant og interessant for dagens studenter.

Den siste endringen på 100-nivå består i at TYS106 Tyskspråklig kultur og historie erstattes av TYS122 Tyskspråklig historie og kultur. Det nye emnet gir større rom for historiske perspektiver på kulturfenomener og utfyller innholdet i TYS121. Sammen danner disse emnene et godt faglig grunnlag for TYS131 i tredje semester.

På 200-nivå erstattes TYS206 Fordypning i tyskspråklig litteratur av TYS220 Natur og menneske i tyskspråklig litteratur. Det nye emnet får dermed en tydelig tematisk profil som reflekterer sentrale forskningsinteresser i fagmiljøet. Emnet knytter sammen litteratur-, kultur- og historieperspektivene fra 100-nivået gjennom å kombinere litteraturvitenskapelige analyser med kultur- og idéhistoriske tilnærminger til natursyn og naturforståelser i tyskspråklig litteratur.

Femårige programevalueringene 2025

Tre studieprogram ved IF leverte femårige programevaluering: Bachelorprogrammet i engelsk, Masterprogrammet i engelsk og Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk. I tillegg i år har en arbeidslivsrepresentant fra skolesektoren leste gjennom og skrevet kommentar til de tre programevalueringene. Hovedpunktene fra evalueringen og oppsummering av arbeidslivsrepresentantenes kommentarer følger.

Bachelorprogram i engelsk (BAHF-ENG)

Evalueringen viser at bachelorprogrammet i engelsk fremstår som et faglig solid og forskningsbasert studium som gir studentene bred kompetanse innen språkvitenskap, litteratur og kultur. Gjennom studiet utvikler studentene analytiske ferdigheter, kritisk tenkning, skriftlig og muntlig kommunikasjonsevne og evne til selvstendig arbeid. Programmet har i løpet av evalueringsperioden gjennomgått et omfattende redesign med færre og større emner, økt bruk av seminarundervisning, flere obligatoriske arbeidskrav og endrede vurderingsformer som følge av utfordringer knyttet til kunstig intelligens. Fagmiljøets mål har vært å styrke gjennomføringen og gjøre programstrukturen mer oversiktlig og attraktiv for studentene. Samtidig viser evalueringen at programmet står overfor utfordringer knyttet til nedgang i rekruttering og relativt høyt frafall. En medvirkende årsak synes å være at enkelte studenter opplever studiet som mer teoretisk og akademisk enn de hadde forventet ved studiestart

Når det gjelder arbeidslivsrelevans, understreker evalueringen at bachelorprogrammet gir kompetanse som er anvendbar i en rekke sektorer, blant annet skoleverket, offentlig forvaltning, media, oversettelse, kultursektoren og internasjonal kommunikasjon. Studentene tilegner seg kunnskap og ferdigheter som gjør dem i stand til å analysere språk og tekster, forstå kulturelle sammenhenger og kommunisere presist og kritisk.

Arbeidslivsrepresentanten bekrefter i stor grad denne vurderingen. Hun fremhever særlig at lingvistikkemnene gir et faglig grunnlag som er svært relevant for undervisning i engelskfaget i skolen, blant annet innen grammatikk, uttale og språkvariasjon. Hun understreker også betydningen av litteratur- og kulturemnene, som utvikler kompetanse knyttet til kritisk lesing og kulturforståelse – sentrale elementer i dagens læreplaner. Videre trekkes seminarene i akademisk skriving frem som spesielt verdifulle fordi de forbereder studentene på å veilede elever i akademisk tekstproduksjon og kildebruk dersom de senere går inn i læreryrket. Samtidig peker representanten på behovet for sterkere fokus på KI-kompetanse, tydeligere synliggjøring av PPU som videre utdanningsvei og mer systematisk kontakt mellom universitetet og skoleverket.

Masterprogram i engelsk (MAHF-ENG)

Masterprogrammet fremstår i evalueringen som et velfungerende studium med høy faglig kvalitet og et bredt, forskningsbasert emnetilbud. Studentene får anledning til å spesialisere seg innen lingvistikk eller litteratur og kultur, samtidig som de utvikler avansert metodisk og analytisk kompetanse. Både studentevalueringer og fagfellevurderinger beskriver emnene som faglig sterke, engasjerende og forskningsnære. Programmet har relativt stabil rekruttering og tilfredsstillende gjennomføring, selv om arbeid med masteroppgaven og tilpasningen til lektorstudentenes praksisperioder trekkes frem som utfordringer. Evalueringen viser også hvordan programmet fortløpende har tilpasset vurderingsformer og undervisningspraksis til utfordringer knyttet til kunstig intelligens.

Arbeidslivsrelevansen er tydelig knyttet til den omfattende forsknings- og analysekompetansen studentene utvikler. Gjennom masterarbeidet lærer studentene å formulere problemstillinger, arbeide selvstendig over tid, analysere komplekse datamengder og presentere resultater på en faglig presis måte. Denne kompetansen vurderes som relevant både i skoleverket, offentlig sektor, forskning og ulike deler av næringslivet.

Arbeidslivsrepresentanten støtter disse vurderingene og fremhever særlig den faglige fordypningen som masterstudiet gir. Hun peker på at studentene utvikler ferdigheter som er etterspurt i arbeidslivet generelt, blant annet evnen til å håndtere komplekse problemstillinger, gjennomføre selvstendig forskningsarbeid og formidle faglige resonnementer på en presis måte. Sett fra skolesektorens perspektiv understreker hun at de avanserte emnene i lingvistikk, litteratur og kultur gir lærere faglig trygghet og

tyngde i undervisningen. Hun mener også at de seminarbaserte arbeidsformene og fokuset på akademisk skriving har stor overføringsverdi til læreryrket. Samtidig etterlyser hun større oppmerksomhet rundt KI-kompetanse, tydeligere informasjon om PPU som karrierevei og flere møteplasser mellom universitetet og praksisfeltet.

Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i engelsk (VID-MAUENG)

Den erfaringsbaserte masteren skiller seg fra de to øvrige programmene ved at den er rettet mot yrkesaktive lærere og har profesjonsutvikling som et eksplisitt mål.

Evalueringen viser at studiet kombinerer faglig fordypning i engelsk språk, litteratur og kultur med fagdidaktikk, forskningsmetode og utvikling av egen undervisningspraksis. Programmet er forskningsbasert, praksisnært og tydelig strukturert, med en gjennomgående progresjon fra faglig fordypning til selvstendig forskningsarbeid gjennom masteroppgaven.

Studiet er faglig vellykket. Frafallet er svært lavt, ingen studenter har strøket på masteroppgaven i evalueringsperioden, og studentene gjennomfører forsknings- og utviklingsarbeid som er tett koblet til egen undervisningspraksis. Den største utfordringen er rekruttering. Søkertallene har falt betydelig, og evalueringen peker på økonomiske forhold, arbeidspress for lærere som er målgruppen for programmet. For å møte disse utfordringene planlegger programmet økt bruk av digitale undervisningsformer fra 2026.

Arbeidslivsrepresentanten vurderer arbeidslivsrelevansen som svært høy. Hun fremhever at studiet gir lærere økt profesjonsforståelse, styrker deres evne til kritisk refleksjon og gir dem et forskningsbasert grunnlag for videre utvikling av egen undervisning. Særlig trekkes klasseromsundersøkelser, praksisnær forskning og arbeid med autentiske undervisningssituasjoner frem som verdifulle elementer.

Representanten mener også at masteroppgaven bidrar til å styrke lærernes akademiske skrivekompetanse, noe som igjen kommer elevene til gode. Hun støtter evalueringens bekymring rundt rekruttering og etterlyser en tydeligere profilering av studiet som videreutdanningstilbud gjennom UiB Videre. Videre argumenterer hun for at KI-kompetanse bør få en tydeligere plass i studiet, og at samarbeidet mellom universitetet og skolesektoren bør videreutvikles gjennom universitetsskolesamarbeidet og andre felles utviklings- og forskningsprosjekter.

Samlet vurdering

De tre evalueringene tegner samlet sett et bilde av studieprogrammer med høy faglig kvalitet, sterk forskningsforankring og tydelig relevans for arbeidslivet.

Arbeidslivsrepresentantens kommentarer bekrefter i stor grad konklusjonene i evalueringene og understreker særlig betydningen av programmene for skole- og utdanningssektoren. På tvers av programmene løftes kritisk tenkning, analytisk

kompetanse, språkforståelse, forskningskompetanse og formidlingsevne frem som sentrale styrker. Allikevel gjenstår arbeid med styrke gjennomføringen og gjøre programstrukturen mer oversiktlig og attraktiv for studentene på bachelornivået og gjennomføring av masteroppgaven i normert tid på masternivået. Evalueringene og arbeidslivsrepresentanten også peker både på behovet å tydeliggjøre utdanningenes karrieremuligheter og gi kunstig intelligens en mer fremtredende plass i programmene som et sentralt kompetanseområde for fremtidens arbeidsliv.

5. Implementeringen av Studieporteføljeprojektet

Studieporteføljeprojektet har på IF blitt implementert med vektlegging av følgende punkter: 1) Oppretting av fellesemner, 2) Initiering av og deltagelse i emnepakker, 3) Forberedelse til oppstart LES100 høsten 2026

Fellesemne: Japansk og kinesisk har opprettet og fått godkjent fellesemnet EAS252 Bacheloroppgåve i austasiatiske studium. Engelsk og Spansk og latinamerikastudium har opprettet og fått godkjent fellesemnet AMER200 Americas

Emnepakker: IF inngår nå i 8 innmeldte emnepakker. Disse er:

1. “Frå lydar til betydning (From sounds to meaning)” (vår og høst), IF og LLE
2. “Det fleirspråklege Noreg” (høst), IF og LLE
3. “Ukraina, Europa og Russland”, (vår og høst) IF og AHKR
4. “Moderne idéhistorie i Europa” (høst), IF og FoF
5. “Europa, samfunn, kultur og språk” (høst), IF, AHKR
6. “Menneske og natur i Europa” (vår), IF, AHKR
7. “Miljøhumaniora” (vår og høst), AHKR og IF
8. “Kultur, ulikhet og rettferdighet”, AHKR, IF og FoF

Videre er det to emnepakke under arbeid som kan ses på som konkretiseringer av emnepakken “Miljøhumaniora”:

1. “Naturforteljingar og språk” (høst), AHKR, IF
2. “Naturforteljingar og naturverdiar” (vår), AHKR, IF og FoF

Disse vil behandles i UUI tidlig høsten 2026.

LES100. Våren 2026 ble det opprettet 5 LES100-grupper på IF der ansvaret for undervisning er fordelt mellom IF og FoF. I parentes står gruppeansvarlig fra IF:

- to grupper med japansk og kinesisk (Helen Zhang fra kinesisk underviser de ene gruppen, FoF tar den andre)
- én gruppe med engelsk (Ingeborg Vangsnes fra engelsk)
- én gruppe med fransk, italiensk, russisk og tysk (FoF underviser)
- én gruppe med arabisk og spansk (FoF underviser)

Alle gruppene har i samråd med Amund Børdahl valgt ut tekst / tekster til oppstartuken på LES100.

6. Tiltak for å styrke trivsel, mestring og gjennomføring i første studieår

På tvers av studieprogrammene ved Institutt for fremmedspråk er det gjennomført en rekke tiltak for å styrke studentenes trivsel, mestring og gjennomføring. Samlet viser fagmiljøene ved Institutt for fremmedspråk en bred og målrettet satsing på trivsel, mestring og gjennomføring. Særlig fremstår studentaktive læringsformer, faglig-sosiale aktiviteter, utvikling av akademiske ferdigheter, internasjonalisering, tett oppfølging og fleksible studieløp som sentrale virkemidler for å gi studentene – og spesielt førstesemesterstudentene – en god start på studiene og et solid grunnlag for videre progresjon.

Tiltak for å styrke trivsel

Flere fag har arbeidet aktivt med å etablere inkluderende fagmiljø og møteplasser for studentene. Arabisk har arrangert fagkritisk dag, gjesteforelesninger, kinobesøk og lagt til rette for kollokviegrupper og fagutvalg. Bruk av erfarne studenter og alumni har bidratt til å knytte sammen ulike kull og styrke tilhørigheten til fagmiljøet.

I italiensk bidrar Erasmus+-praktikanter til både undervisning og studentmiljø. De organiserer språklige og kulturelle aktiviteter samt sosiale arrangementer på tvers av nivåene i programmet. Faget arrangerer også kinobesøk, bokmarked, musikkarrangementer og semesteravslutninger med faglig innhold. Samarbeid med italienske institusjoner og kulturaktører gir studentene flere møteplasser knyttet til italiensk språk og kultur.

På japansk faget spiller fagutvalget en sentral rolle i læringsmiljøet gjennom faglig-sosiale aktiviteter som anime- og filmkvelder. Disse aktivitetene bidrar til å bygge fellesskap blant studentene og skape tilhørighet til fagmiljøet

Italiensk, kinesisk, japansk, russisk og spansk rapporterer alle om et bredt tilbud av faglig-sosiale aktiviteter. Dette omfatter blant annet filmkvelder, kulturelle arrangementer, faglunsjer, quiz-kvelder, konserter, markering av kinesisk nyttår, åpne forelesninger og aktiviteter i regi av fagutvalg. Flere fag trekker frem at slike arrangementer bidrar til å styrke studentmiljøet og senke terskelen for faglig deltakelse.

I lektorutdanningen bidro den tverrfaglige Kampuspraksis-dagen til både faglig og sosial integrasjon gjennom samarbeid på tvers av språkfagene. Studentene vurderte tiltaket som relevant, godt organisert og nyttig for å bygge nettverk.

Tiltak for å styrke mestring

Flere fag har satset på studentaktive læringsformer og tiltak som skal styrke studentenes faglige og akademiske ferdigheter allerede fra første semester.

Flere fag har gjennomført omfattende pedagogisk utviklingsarbeid. Arabisk har tatt i bruk studentaktiv læring, Canvas-moduler og digitale verktøy i redesignede førstesemesteremner. Fransk har videreutviklet omvendt undervisning med videoer, digitale læringsressurser og forberedelsesmoduler, særlig rettet mot studenter på 100-nivå. Kinesisk har styrket muntlige ferdigheter gjennom individuell oppfølging og uttaleklinikk, samtidig som det arbeides systematisk med utvikling av studentenes akademiske skrivekompetanse.

Arabisk, japansk, fransk, spansk og har integrert bibliotekskurs i flere emner for å styrke informasjonskompetanse og akademiske ferdigheter. For arabisk, fransk og japansk er bibliotekskurs integrert med andre semester emner, mens tysk og spansk tilbyr slike kurs på høyere nivåer i studieløpet.

Engelsk har videreført obligatoriske arbeidskrav og aktiv deltakelse i undervisningen. I innføringsemnet ENG100 ble hjemmeoppgaver erstattet med prøveeksamener på campus, noe som ga positive erfaringer. Litteraturmiljøet rapporterer også om forbedrede resultater etter innføring av prøveeksamen som forberedelse til skoleeksamen.

Spansk skilte seg særlig ut med en studentutstilling utviklet av studenter på SPLA208 og SPLA258. Gjennom arbeid med arkivmateriale, dokumentasjon og formidling fikk studentene presentert egne faglige prosjekter i samarbeid med Spesialsamlingene ved UiB. Utstillingen kombinerte faglig arbeid, formidling og fellesskap på en måte som bidro positivt til læringsmiljøet. Slike prosjekter er med på å motivere studenter på lavere nivå.

I lektorutdanningen har de nye emnene ENGDI100-P og FRAMDI100-P lagt vekt på aktive seminarer, små språkspesifikke grupper, introduksjonsvideoer og tydelig kobling mellom teori og praksis. Studentene rapporterte høy deltakelse og godt læringsutbytte.

Programmet har også tatt i bruk multimodale vurderingsformer og videopresentasjoner for å styrke digital kompetanse.

Tiltak for å styrke gjennomføring

Gjennomføring og studieprogresjon er et sentralt tema i samtlige fagmiljøer. Flere av tiltakene har som mål å gjøre overgangen til universitetsstudier tydeligere og mer håndterbar for nye studenter.

I lektorutdanningen har overgang til nye emner og ny programmodell vært et viktig grep. Evalueringene viser at studentene opplever god sammenheng mellom teori og praksis, samtidig som det arbeides med å forbedre informasjon om praksis, vurderingsformer og

obligatoriske aktiviteter tidlig i semesteret. Programmet vurderer dette som særlig viktig for å støtte studenter i starten av utdanningen. Kampuspraksis dag 2 bidrar også til gjennomføring ved å gjøre koblingen mellom studium og framtidig yrkesutøvelse tydelig

Italiensk har hatt særlig gode erfaringer med hybride og digitale emner. Kombinasjonen av campus- og nettundervisning har gjort det lettere for studentene å fortsette studiene og bidratt til stabile studenttall på høyere nivå. Faget fremhever også betydningen av internasjonale samarbeid, praktikanter og kortere utvekslingsopphold som motivasjons- og rekrutteringstiltak.

Russisk arbeider aktivt med å opprettholde studentenes språklige progresjon gjennom nye utvekslingsavtaler og intensivkurs i Kasakhstan etter andre semester. Samtidig legges det til rette for møteplasser mellom bachelor- og masterstudenter, blant annet gjennom eksamensforberedende arrangementer.

Engelsk og lektorutdanningen har innført eller videreutviklet obligatorisk oppmøte, arbeidskrav og praksisrelaterte aktiviteter for å styrke studentenes deltakelse og progresjon. Lektorutdanningen peker særlig på den tette koblingen mellom praksis og teori som viktig for studentenes motivasjon og gjennomføring.

Fransk, italiensk, tysk og spansk arbeider med utvikling av nye og mer fleksible studietilbud for å styrke rekruttering og gjennomføring. Tysk har vedtatt en omfattende fornyelse av bachelorprogrammet med flere nye emner på 100-nivå, mens både tysk og spansk utforsker digitale og fleksible løsninger som kan gjøre programmene mer tilgjengelige for ulike studentgrupper.

7. Kvalitetsutviklingsprosjekt

Det jobbes systematisk med undervisningskvalitet, og målet er i tillegg bedret rekruttering og gjennomføring innen rammene av begrensede ressurser. IF hadde 3 søknader til utlysningen av kvalitetsutviklingsmidler våren 2026. Fagmiljøet på russisk får 250 000 NOK til prosjektet "Nye veier for russiskstudenten på bachelor".

Det er viktig å legge til at ressursituasjonen ifølge fagenes egne evalueringer legger begrensninger for arbeidet med studiekvalitet, og flere endringer som foretas (f.eks. reduksjon av obligatoriske arbeidsaktiviteter, overgang til skoleeksamen, bruk av heisemner (fransk) og reduksjon av antall undervisningstimer per emne) er (f.eks. ifølge spansk) motivert av behovet for å spare timer. Noen fag (f.eks. russisk) opplever at den nødvendige innsparingen går på bekostning av systematisk oppbygging av studentenes praktiske ferdigheter muntlig og skriftlig, samt muligheten for å drive studentaktiv læring.

Sentrale stikkord for arbeidet med studiekvalitet det siste året er styrking av:

1. muntlig språk og praktiske skriftlige ferdigheter

2. online- og hybridundervisning
3. internasjonalisering

Disse fire punktene utdypes nærmere i denne meldingen. Kvalitetsarbeidet omfatter ut over dette planer for styrking / uttesting av nasjonalt samarbeid (f.eks. SAK-samarbeid på fransk og mulige nye samarbeidsformer UiB-UiO på tysk) og tiltak for å øke fagenes arbeidslivsrelevans.

Vektlegging av muntlige ferdigheter (pkt.1) nevnes i flere av egnevalueringene og er relevant for alle de 9 fremmedspråkene. Noe av bakgrunnen synes å være KI sitt inntog og språkfagenes nye rolle i samfunnet. Tiltak som styrker muntlige språkferdigheter, omfatter:

- Opprettelse av egne emner med vekt på muntlighet (eks. “Muntlig tysk”),
- Bruk av omvendt undervisning for å frigjøre tid til oppgaveløsning og diskusjon i timene, aktiv bruk av videoer og podkaster. IF hadde eget temamøte om bruk av podkast i undervisningen høsten 2026.
- Økt bruk av praktikanter (italiensk) innen Erasmus-ordningen.
- Økt bruk av muntlig eksamen, gjerne som eneste eksamensform.

Mens den muntlige dimensjonen ved fagene styrkes, synes overgangen til muntlig eksamen og skoleeksamen (i sammenheng med KI-problematikk) å føre til en svekking av **praktiske skriftlige ferdigheter (pkt. 1)**. Vi ser at mange av fagene forsøker å bøte på dette på ulikt vis. Ett slikt grep er hyppig integrering av bibliotekskurs i emner, framfor alt på 200- og 300-nivå (tysk, japansk, fransk, spansk og latinamerikastudier, arabisk). Vi ser også at mange fag vektlegger tettere oppfølging av studenter som skriver bachelor- og masteroppgave. Eksempel er masteroppgaveseminarer (russisk), skriving på seminar for å kontrollere KI-bruk (engelsk), og “eksamensforberedende dager” (russisk) der masterstudenter deler sine erfaringer og gir råd om oppgaveskriving og eksamen til studenter på bachelornivå.

Sentralt i IF sin satsning på utvikling av fagene 2025 og 2026 er bruken av **online undervisning, hybridundervisning og asynkron undervisning (se pkt. 2 over)**.

IF har lang erfaring med EVU (fransk, italiensk, spansk, tysk), og disse fagene tar nå nye steg på området online undervisning. Målet er at også ordinære studenter (som tas opp ved Samordna opptak) skal få mulighet til å ta hele eller deler av studiene digitalt, noe som imøtekommer et behov for en fleksibel studiehverdag for studenter som er i arbeid, bor andre steder i landet og ellers ønsker en slik fleksibilitet. Ambisjonen er at flere skal gå over fra å studere online enkeltemner til å ta enten et helt årsstudium eller all helst bachelor- eller mastergrad.

I denne anledning ble det ved IF våren 2026 opprettet en “Arbeidsgruppe for fleksible BA- og MA program”, med intensjon om å koordinere beslektede tiltak innenfor fagene

fransk, italiensk, spansk og tysk knyttet til online, hybrid og asynkron undervisning. Oppsummerende er følgende nye tiltak satt i verk:

1. Fransk, tysk og italiensk etablerer online undervisning for ordinære studenter på 200-nivå f.o.m. våren 2027. Tysk har opprettet EVU-varianter av 200-emnene.
2. fransk, tysk, italiensk og spansk språk og latinamerikastudier tar steg for å tilby 300-emner online / hybrid.
3. Asynkron undervisning styrkes på alle nivå med økt vekt på bruk av digitale forberedelsespakker i moduler. Fransk fikk dessverre ikke midler til frikjøp for Øyvind Gjerstad for utviklingsarbeid knyttet til asynkron undervisning høsten 2026.

I tillegg til å opprette arbeidsgruppen, støtter IF disse tiltakene ved 1) våren 2026 arrangere temamøte om hybridundervisning med uttesting av Meeting Owl, 2) anskaffelse av Meeting Owl for hybridundervisning høsten 2026, 3) understreking av behovet for hybridundervisningsrom på HF-bygget.

Fransk, spansk, italiensk og tysk søkte om kvalitetsutviklingsmidler i mai 2026, men fikk dessverre ikke midler til sitt prosjekt om kompetanseutvikling innen hybridundervisning.

Det er viktig at informasjon om økt fleksibilitet (mulighet til online-studium) når ut til studentene i forkant av Samordna opptak. Tysk rakk å legge ut informasjon om det nye tilbudet (med større fleksibilitet knyttet til hvor og når undervisningen finner sted) på landingssiden til bachelorprogrammet, og en liten positiv tendens i søkertallene for høsten 2026 på årstudium, lektor- og bachelorprogram kan tyde på at dette har hatt en effekt. Denne type målrettet rekruttering av bachelorprogram-studenter bør benyttes av de andre språkfagene.

I tillegg til online-satsningen på fransk, italiensk, spansk og tysk, har IF fra før også et betalt nettilbud i arabisk, et ettårs System for kompetanse og karriereutviklings tilbud i fransk og spansk. F.o.m. h27 blir vårt nytt Ukraina-emne tilbudt på nett som UKR633. På sikt kommer også online mikroemner i Ukraina-kunnskap. I tillegg vurderer japansk opprettelse av nettstudium.

En stor grad av **internasjonalisering (se også pkt. 3)** er en åpenbar kvalitet ved et fremmedspråksstudium, og på dette punktet har Japansk i flere år vært langt framme med ett års obligatorisk utveksling 4. og 5. semester og mange utreisende studenter. Andre fag har også lagt opp til obligatorisk utveksling:

- Arabisk har innført et obligatorisk semester ved en språkskole i Midtøsten,
- Kinesisk har planer om å gjøre utenlandsopphold til en del av bachelorløpet.
- Russisk jobber med et semester utvekslingstilbud ved et universitet i et russisk talende land i 4. semester og har etablert et intensivt sommerskoletilbud.

Det har vært en målsetting å øke utvekslingen, og særlig Italiensk har hatt suksess med alternative internasjonaliseringstiltak som BIP og bruk av Erasmus+ praktikanter for å styrke internasjonaliseringsaspektet på campus. Fagmiljøet på italiensk har benyttet seg av praktikanter fra italienske universiteter mange år. I år ble fransk med en praktikant fra Universitetet i Angers. Fagkoordinator for fransk skriver at hen «ledet konversasjonsgrupper og hadde individuell oppfølging av BA-studenter i forbindelse med obligatoriske oppgaver og eksamensforberedelser. Praksiskandidaten, som er masterstudent og skriver om handicap i litteraturen, er selv rullestolbruker og avhengig av personlig assistent. Undervisnings- og veilednings-oppgavene hen utførte hos oss var til stor hjelp for våre studenter.» Kreativitet og engasjement har her båret frukter.

Fransk har særlig jobbet intensivt med informasjon om utveksling ovenfor studentene, noe som har ført til at 12-13 studenter reiste til Caen våren 2026. Også på Engelsk har det vært vanskelig å øke rekrutteringen til Det norske studiesenteret i York. Dette kan være til inspirasjon for tysk som ikke fikk gjennomført kurset i Kiel denne våren på grunn av lav påmelding.

Utteksling til Université Québec à Montréal (UQAM) med praksis emnet FRANPRAX er også blitt aktivt igjen med to studenter som reiste ut våren 2026 og to som planlegger å reise våren 2027. Samarbeid med UQAM inngår i Utforsk prosjekt til Margery Vibe Skagen. Her møter undervisning, forskning og praksis i et flott tilbud til våre studenter.

Instituttet har også nedfelt en arbeidsgruppe å jobbe med utvekslingstilbud for våre studenter på engelsk. Målet er å få flere studenter på bachelornivået på engelsk til å reise ut for minst ett semester. Den første fasen i arbeidet er å gjennomføre en undersøkelse mellom engelsk bachelorstudenter vår 2026 for å finne ut mer om de vil på utveksling, om så hvor til, om ikke hva er til hinder for at de skal reise. Svar på undersøkelsen blir brukt i neste fasen som er å vurdere utvekslingstilbudet for engelsk studentene. Ellers har vi også i år mottatt to studenter fra Tunis El Manar University, som IF har en Erasmus+ International Credit Mobility samarbeid med. Studentene tar masteremner i engelsk og bidrar positivt til læringsmiljøet særlig på teori og kunnskap om kolonialisme/postkolonialisme.

8. Utfordringer og tiltak knyttet til KI

Flere fag ved IF peker på nødvendigheten av en mer gjennomtenkt respons på KI-utfordringer, men det er komplisert: På den ene siden er det behov for felles regler, på den annen er det også ønske om at den enkelte underviser må kunne formulere egne retningslinjer tilpasset fremmedspråkenes egenart og det enkelte kurs. Sentral er balansegangen mellom tillatt og ikke tillat bruk av KI, god og mindre god bruk etc. Det er et problem at studenter blir usikre og dermed ikke våger å ta teknologien i bruk, kompetanse knyttet til KI skaper videre et stort skille mellom dem som behersker teknologien og kan benytte den i omfattende grad og dem som er så “klønete” at enhver

bruk av KI ser ut som fusk. Det er også en utfordring at synspunktene på KI er så ulike blant de ansatte at det blir vanskelig å finne en felles norm: Noen mener at man bør styre unna KI fullstendig, at studentene også er lei av KI og med takknemlighet går inn i “KI-frie” emner, mens andre er av den oppfatning at KI må benyttes mye mer aktivt og kompetent. Benedicte Irgens arbeid med å utvikle en KI-chatbot for japansk er eksempel på det siste. Arabisk går i samme retning, og kritisk bruk av KI til språklæring, analyse og oversettelse er nå innbakt i arabiskemnet ARA121 og prøvd for første gang.

Foreløpig har de fagansvarlige i stor grad blitt overlatt til seg selv i arbeidet med å informere studentene om hvilken praksis som gjelder, gjerne med den konsekvensen at det ikke har blitt gitt noen informasjon. I alle fall er usikkerheten stor og praksisen svært ulik. Omfattende integrering av bibliotekskurs i emnene motvirker denne tendensen. Det informeres om DIGI-emnene i noen fag (russisk), men vi vet foreløpig lite om i hvor stor utstrekning disse benyttes.

IF har grepet tak i utfordringene på flere måter:

- Høsten 2025 arrangerte instituttet et temamøte for alle ansatte med KI som tema.
- Hvert semester er en kunngjøring med informasjon om KI-bruk lagt ut på instituttsidene i Mitt UiB rett før eksamenssesongen.
- I desember vedtok UUI at det skulle opprettes en instituttintern arbeidsgruppe for KI, og UUI vedtok våren 2026 et mandat for denne gruppen. Målet er å få på plass KI-retningslinjer for instituttet.
- Undervisningskoordinator ved IF deltar i tillegg i en tilsvarende arbeidsgruppe for KI på fakultetsnivå.

Alle emneansvarlige på IF har fått ansvar for at det på emnesidene på Mitt UiB skal ligge informasjon om bruk av KI på emnet ved oppstart høsten 2026, og foreløpig blir denne informasjonen noe som hver emneansvarlig blir nødt til å formulere på egenhånd. For den nedsatte arbeidsgruppen på instituttnivå vil imidlertid disse ulike KI-instruksene knyttet til hvert emne danne et godt utgangspunkt for å beskrive og systematisere de ulike praksisene ved instituttet, med sikte på å kunne nedfelle i skrift retningslinjer som kan være til støtte for de emneansvarlige i framtiden.

De enkelte språkfagene har i hovedsak respondert på KI-utfordringer ved å endre vurderingsformene:

1. Bruken av hjemmeeksamen reduseres på det fleste fag til fordel for mer omfattende bruk av muntlig eksamen og skoleeksamen.
2. Noen fag (f.eks. tysk) er i gang med uttesting av overgang til en type mappe-eksamen uten karakter (med “godkjent” eller “ikke-godkjent”), der mengden av obligatoriske oppgaver er stor. Slik sikres etter planen aktiv deltagelse, godt læringsutbytte, trening av skriftlige og muntlige ferdigheter.

3. Det er ulike praksiser for EVU-emner. Fransk skal endre vurderingsform til skoleeksamen også for nettstudenter, dvs. at nettstudentene må møte til fysisk eksamen og betale for eventuell reise til Bergen. Tysk frykter at dette kan gå ut over rekruttering og gjennomføring og søker andre løsninger.
4. For å kompensere for mindre skrivetrening på lavere grad, har flere fag (f.eks. engelsk) tatt steg for å legge nye typer skriveundervisning inn i fagene.
5. Engelsk har våren 2026 jobbet med å utvikle fagspesifikke retningslinjer for KI.

KI og vurderingsformer

Oversikt over antall emner som har gått over til vurderingsformer som er sikret mot bruk av KI:

Emnekode	Tidligere vurderingsform	Ny vurderingsform	År endret	Semester endret
ENG100	L	S	2024	HØST
ENG125	H	S	2026	VÅR
ENG332	O	OM	2025	HØST
ENG335	HM	S	2026	VÅR
ENG337	O	OM	2026	VÅR
ENG341	O	OM	2025	HØST
ENG343	H	M	2025	HØST
ENG347	O	OM	2026	VÅR
FRAN122	H	M	2024	VÅR
FRAN308	O	OM	2025	VÅR
FRAN308L	O	OM	2025	VÅR
FRAN622	H	M	2024	VÅR
ITAL203	S	HM	2025	VÅR
SPANDI111	L	M	2023	HØST
SPLA107	H	S	2025	VÅR
SPLA109	O	S	2026	VÅR
SPLA117	H	S	2024	HØST
SPLA118	H	M	2024	HØST
SPLA627	H	S	2026	VÅR
SPLA629	O	S	2026	VÅR
TYS106	H	M	2025	VÅR

Av de 21 emnene som har endret til en KI-sikker vurderingsform, har 7 gått over til ren muntlig eksamen, mens 6 emner (alle masteremner) har lagt til en muntlig komponent i

den eksisterende vurderingsformen. Videre har 9 emner innført skriftlig skoleeksamen. De fleste endringene har skjedd fra vurderingsformene hjemmeeksamen (9 emner) og oppgave/semesteroppgave (8 emner). I tillegg har to emner gått bort fra mappevurdering – ett til skriftlig skoleeksamen og ett til muntlig eksamen – mens ett emne har endret fra hjemmeeksamen med muntlig til skriftlig skoleeksamen. Ett emne har dessuten gått fra skriftlig skoleeksamen til mappevurdering kombinert med muntlig eksamen.

Oversikten over endrede vurderingsformer er også relevant i arbeidet med forslag til ny kostnadsmodell for eksamen, som ble behandlet i Utdanningsutvalgets møte 17. juni (sak 18/26). De fleste endringene ved instituttet har bestått i innføring av muntlig eksamen, mens innføringen av skriftlig skoleeksamen har vært mer begrenset. Vi vurderer at arbeidet med å utvikle retningslinjer for bruk av kunstig intelligens ved Institutt for fremmedspråk, sammen med det pågående arbeidet med felles KI-retningslinjer på fakultetsnivå, vil bidra til at behovet for ytterligere økning i antall skriftlige skoleeksamener blir mindre. På lengre sikt kan dette også legge til rette for en viss reduksjon i omfanget av denne skriftlig skoleeksamen.

9. Oppsummering og videre arbeid

Studieåret 2025–2026 har vært preget av betydelig aktivitet innen studiekvalitetsarbeid ved Institutt for fremmedspråk. Flere fagmiljø har gjennomført eller påbegynt omfattende redesignprosesser, nye fellesemner og emnepakker er etablert, og det er satt i gang et målrettet arbeid med fleksible og hybride undervisningsformer. Instituttet ser også positive utviklingstrekk når det gjelder gjennomføring, studiepoengproduksjon og enkelte rekrutteringstall. Samtidig varierer utviklingen betydelig mellom fagene, og flere av forbedringene er så nye at det foreløpig er for tidlig å vurdere den langsiktige effekten av dem.

Tilbakemelding fra fagmiljøene viser at de arbeider aktivt og kreativt med å styrke studentenes trivsel, mestring og gjennomføring, men også at arbeidet skjer innenfor stadig strammere ressursrammer. Flere fag peker på at tiltak som gjennomføres for å redusere kostnader, kan komme i konflikt med ambisjoner om studentaktiv undervisning, tett oppfølging og utvikling av praktiske språkferdigheter. Samtidig skaper kunstig intelligens, endrede vurderingsformer og nye studentgruppers behov både utfordringer og muligheter som det fortsatt gjenstår å finne gode løsninger på.

Erfaringene fra året som har gått understreker derfor behovet for fortsatt systematisk kvalitetsarbeid, kunnskapsdeling og evaluering av tiltak på tvers av fagmiljøene. Instituttet står foran flere viktige avklaringer knyttet til studieportefølje, gjennomføring, fleksible studietilbud, internasjonalisering og ressursutnyttelse. Det videre arbeidet bør

bygge på erfaringene som er gjort så langt, samtidig som det opprettholdes et realistisk blikk på hvilke utfordringer som fortsatt gjenstår å løse.

Uavklarte spørsmål og videre arbeid

Følgende temaer er områder hvor det gjenstår arbeid eller avklaringer i det kommende akademiske året:

- Vurdere hvordan fellesemner kan integreres bedre i studieprogrammene.
- Avklare hvordan undervisningsspråk påvirker rekruttering til emnepakker.
- Evaluere erfaringene med LES100 etter gjennomføringen.
- Kartlegge hvilke tiltak som faktisk forbedrer studentgjennomføring og fullføring.
- Videreutvikle modeller for oppfølging av masterstudenter.
- Utvikle og kvalitetssikre hybride undervisningstilbud på flere nivåer.
- Sikre tilgang til egnede hybridrom og teknisk infrastruktur.
- Avklare hvordan økt rekruttering av deltids- og nettstudenter påvirker gjennomføringstid og resultatmål.
- Finne en hensiktsmessig balanse mellom studiepoengproduksjon og gjennomføringsgrad.
- Utnytte emnepakkene og fleksible tilbud som virkemidler for rekruttering.
- Videreutvikle satsingen på etter- og videreutdanning.

Birger Solheim, undervisningskoordinator

Deirdre C. P. Smith, studieleder

Juni 2026

Femårig programevaluering av bachelor- og masterprogrammene ble gjennomført i 2022, og begge programmene ble reakkreditert. Ekstern fagfelle, Elisabeth Schellekens Dammann, leverte i 2023 sine evalueringsrapporter for bachelor- og masterprogrammene. Rapportene var svært konstruktive og har vært til stor hjelp i arbeidet med å forbedre programmene. Hun pekte særlig på behovet for bedre koherens, tydeligere progresjon og klarere nivåddifferensiering.

Flere av anbefalingene er blitt fulgt opp i en revisjon av bachelorprogrammet, som implementeres fra og med høsten 2025. Instituttet er også i ferd med å oppnevne en ny ekstern fagfelle som skal levere en samlet evaluering av bachelor- og masterprogrammene våren 2027. Begge programmene er planlagt evaluert for ny reakkreditering i 2028, i henhold til gjeldende plan (Studiestyret sak 22/26, 03.06.26).

Som vanlig gjennomføres egenvurdering og studentevaluering av hvert emne hvert semester. Rutinene for utsending av evalueringsskjema er nylig forbedret, noe som har ført til en betydelig økning i svarprosenten.

Dialogmøte med fakultetsledelsen ble gjennomført 10. april 2025. Et sentralt tema for undervisning var arbeidet med studieporteføljeprojektet. Instituttet deltok i utviklingen av syv emnepakker, og ser frem til videre avklaringer om disse fra fakultetet. Filosofifaget har betydelig potensial for å bidra i slike emnepakker.

Instituttet har også hatt en sentral rolle i utviklingen av det nye førstesemesteremnet LES100, som er et viktig tiltak i studieporteføljeprojektet. Emnet ble gjennomført første gang høsten 2025, og tilbys igjen høsten 2026 for alle nye bachelorstudenter, med bidrag fra undervisere fra flere fagmiljøer. Erfaringene med å rekruttere undervisere bør evalueres nærmere.

Studieporteføljeprojektet kan samtidig medføre utfordringer. Kravet om å ta 30 studiepoeng utenfor egen disiplin kan føre til færre studenter på emner på 200-nivå. Filosofi har imidlertid et stort potensial for å tiltrekke seg studenter fra andre fag, og instituttet vurderer at dette kan kompensere for eventuelle tap. På lengre sikt kan det likevel innebære en dreining av emneporteføljen mot flere introduksjonsemner.

Planene om et FPØ-program (Philosophy, Politics and Economics) har også vært en del av studieporteføljeprojektet. Instituttet kan nå melde at arbeidet med programmet går videre. Søknaden ferdigstilles i august og er allerede godkjent av instituttrådet og Det humanistiske fakultet, samt tidligere av SV-fakultetet. Planlagt oppstart er høsten 2027.

Når det gjelder kvalitetsutviklingsprosjekter, ble det sendt inn en søknad fra utvalget for examen philosophicum, i tillegg til en søknad fra fakultetsnivået knyttet til videreutvikling av første semester, med særlig vekt på bedre integrasjon og sammenheng mellom ex.phil., LES100 og de programspesifikke innføringsemnene.

Utfordringer og tiltak knyttet til kunstig intelligens

Mange av instituttets emner har hatt hjemmeeksamen eller essay som eneste vurderingsform. Dette er ikke lenger hensiktsmessig i lys av utviklingen innen kunstig intelligens. Instituttet har derfor iverksatt flere tiltak:

- I studieåret 2025/26 ble alle spesialisings-emner på bachelorprogrammet vurdert med skoleeksamen, med unntak av bacheloroppgaven.
- På masternivå og for valgfrie emner på 200-nivå ble det foreløpig ikke gjort endringer, og vurderingen var fortsatt essaybasert.
- Emneansvarlige for alle 200-nivåemner som tilbys høsten 2026 har besluttet å endre vurderingsformen, i hovedsak til skoleeksamen. Dette anses som en midlertidig løsning mens instituttet arbeider videre med mer langsiktige vurderingsformer.
- Høsten 2026 gjennomføres pilotprosjekter med muntlig eksamen i ett spesialiseringsemne (FPØ110) og ett valgemne (FIL228).
- Vurderingen i mange emner støttes av mindre skriftlige arbeidskrav underveis. Disse leveres i Mitt UiB og er i begrenset grad robuste mot bruk av kunstig intelligens. Erfaringer, både formelle og uformelle, tyder imidlertid på at mange studenter opplever disse oppgavene som nyttige og i liten grad benytter KI i arbeidet med dem.

Hovedutfordringen vår er å gi studentene ferdigheter i å skrive lengre, faglig funderte og godt argumenterte tekster, samtidig som det sikres at arbeidet er deres eget. Det finnes ingen enkle løsninger, og instituttet vil derfor fortsette å utvikle og prøve ut ulike tilnærminger i årene fremover.

En annen utfordring er examen philosophicum. Denne er basert på veiledet eksamensessay, og er dermed sårbar for KI-bruk. Samtidig er finansieringen knyttet til seminarmodellen. Fagmiljøet arbeider med å gå gjennom dagens exphil-modell.

I 2024 utviklet instituttet et nytt emne om kunstig intelligens med fokus på filosofiske problemstillinger. Emnet ble første gang tilbudt våren 2025 og fikk gode studenttall. Selv om instituttet i dag ikke har et etablert forskningsmiljø innen KI, finnes det fagpersoner med relevant kompetanse og interesse. Emnet forventes derfor å ha positive ringvirkninger både for instituttet og fakultetet.

Kunstig intelligens er også et sentralt tema i førstesemesteremnet LES100. Målet er at studentene skal lære hvordan KI kan brukes på en faglig forsvarlig måte, hvilke

begrensninger som gjelder, og i hvilke situasjoner bruk ikke er tillatt. Samtidig er det et viktig mål å tydeliggjøre verdien av selvstendig arbeid og egen tekstproduksjon.

Steinar Bøyum
Instituttleder, Institutt for filosofi og førstesemesterstudier

Det humanistiske fakultet

Dato

16.06.2026

Vår referanse

26/46447

Studiekvalitetsmeldingar frå institutt og senter ved HF - 2025/2026

Vi viser til bestilling i sak 26/46447 om studiekvalitetsmelding for studieåret 2025/2026.

Studiekvalitetsmeldingen for Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap ble godkjent i Instituttrådet i møte 11. juni.

Studiekvalitetsmelding AHKR, studieåret 2025/26

Oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding

Sentralt forrige studieår var utvikling og tilpasning av studieprogrammene i henhold til Studieporteføljeprosjektet, med opprettelse av fellesemner og emnepakker. Dette arbeidet ble fullført gjennom høsten 2025 og alle programmene fyller kravene til ny BA-struktur på fakultetet. Vi er nå over i implementeringsfasen av prosjektet, med mer fokus på detaljplanlegging av emnene knyttet til utarbeiding av undervisningsplaner og konkret arbeidsdeling.

Tiltakene for økt gjennomføring og rekruttering beskrevet i forrige studiekvalitetsmelding blir videreført, med satsing på fagutvalg, tettere oppfølging gjennom masterløpet, og hyppige skolebesøk gjennom ordningen «Lån en foreleser». Ordningen med skolebesøk har vært populær, og forelesere fra AHKR har gjennomført rundt 40 slike besøk. I tillegg har instituttet hatt god erfaring med å invitere klasser og hele trinn på campusbesøk, der elevene har fått et faglig tilbud og samtidig fått en omvisning og smakebit på hverdagen som student ved HF. Selv om tilbudet har vært populært, ser instituttet behov for å justere tilbudet for å gjøre det enda mer målrettet i forkant av neste sesong.

Den i forrige melding omtalte EVU-masteren i undervisnings om kontroversielle tema rettet mot lærere har også blitt en realitet, med gode søkertall. Vi ser på det som sannsynlig at det nye

Postadresse

Universitetet i Bergen
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og
religionsvitenskap
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:

post@uib.no

Organisasjonsnummer

874 789 542

Saksbehandler

Jan Jacob Hoffmann
Telefon: +47 55589382
Mobil: +47 92243668
E-post: jacob.hoffmann@uib.no

masterprogrammet vil fylle studieplassene, med neste tre søkere per studieplass i årets opptak. Samtidig arbeides det videre med å utvide evu-porteføljen, og da særlig med tilbud om kald krig og sivil beredskap som kan være attraktivt for både sivile og militære instanser.

Når det gjelder feltkurs i arkeologi, er instituttet i sluttfasen med å få til en avtale med Det norske instituttet i Athen om å gjennomføre feltkurs på Karystos som pilotprosjekt for våren 2027 og våren 2028, med mulighet for en lengre avtale i etterkant. Gourimadi-funnområdet ble nylig anerkjent som en offisielt gresk kulturarv av myndighetene.

Overordnet har fokuset ved instituttet skiftet fra en fase med konsentrert arbeid på utvikling av nye emner i tråd med Studieporteføljeprojektet, til å rette blikket mer mot utvikling av studiekvalitet innad i emnene og studieprogrammene.

Arbeidet med å nå de overordnede målene om økt gjennomføring og redusert frafall bringer med seg en rekke prinsipielle og pragmatiske utfordringer. Utfordringene knyttet til gjennomføring varierer mellom disiplinlagene. Mens arkeologi har god rekruttering og en relativ homogen studentgruppe med et flertall av programstudenter på alle emner, har religion og kulturvitenskap svært høy tilstrømning av studenter som tar 100-nivås emner som frie studiepoeng, men der de langt færre programstudentene blir usynlige i denne mer heterogene gruppen. Historie har til dels sammenfallende utfordringer som kultur- og religionsvitenskap, men har stor rekruttering til lektorprogrammet som medfører en mer stabil tilstrømning av de samme studentene på tvers av emner. Som følge av denne store variasjonen i utfordringsbildet, mener instituttet det er viktig med en differensiert tilnærming, med tilpassete tiltak som treffer godt. For kultur- og religionsvitenskap og til en viss grad historie består mye av utfordringen i å treffe og synliggjøre programstudentene, og skape enda bedre studiemiljø for denne gruppen, uten å innføre tiltak som gjør emnene mindre aktuelle eller attraktive for andre studenter. For arkeologi er det derimot viktig å opprettholde de gode søkertallene, siden faget i mindre grad rekrutterer andre studentgrupper til emnene sine.

Emne- og programevalueringar

Lektorprogrammet i historie eller religionsvitenskap er ett av programmene som evalueres av studiekvalitetskomiteen dette semesteret, og vi avventer resultatet av denne.

Programsensorrapporten for lektorutdanningen som kom høsten 2025, fokuserte særlig på studenter som velger historie eller religion som fag to. En utfordring for disse studentene er at de ikke følger samme progresjon i de disiplinlaglige emnene som bachelor-studenter og lektorstudentene som har fag 1. Religionsvitenskap har løst dette ved å opprette et eget emne for denne studentgruppen, RELV107, som i stor grad speiler innholdet i innføringsemnet RELV100 og sådan gir studentene en grunnleggende innføring i fagfeltet. I historie får oppbyggingen av programmet et særlig uheldig utslag fordi fag 2-studentene starter med det som blir kalt fordypningsemner som går i høstsemesteret, mens de såkalte oversiktseminnene kommer i det

påfølgende vårsemesteret. Fagmiljøet i historie tenkte i utgangspunktet at dette ikke var noe problem, fordi «oversikt» mer har vist til tematisk bredde, mens «fordypning» mer har vist til et tematisk smalere emner og at det derfor ikke ligger en klar progresjonstanke mellom dem. Det er likevel ingen tvil om at dette kommuniserer dårlig med studentene. Et umiddelbart tiltak er at historie nå har endret emnetitlene til mer å beskrive det tematiske innholdet.

Det kan i denne sammenheng nevnes at historie dette studieåret har satt i gang en større revisjon av bachelorprogrammet både med tanke på struktur, progresjon og innhold. Delvis som et resultat av programsensorrappporten fra lektorutdanningen, men også pga de store utskiftingene som har vært i staben de senere årene og endringer som følge av studieprogramprosjektet og innføringen av fellesemner. Målet er at disse endringene skal tre i kraft fra våren 2028.

Kvalitetsutviklingsprosjekter

Instituttet har søkt om midler til to kvalitetsutviklingsprosjekter. Det ene er fra religionsvitenskap og retter seg mot oppretting av en faglig studentmentorordning i andre semester. Denne vil være koordinert med fakultetets mentorordning og er ment å styrke den religionsvitenskapelige fagidentiteten på tvers av kull. Med relativt lave søkertall til faget blir det enda viktigere å bygge fagidentitet på tvers av årskull.

Historie har søkt om midler til et større prosjekt med omlegging av emnene i andre semester (vår) slik at studentene her etter mønster fra ex.phil. kan velge mellom en seminarmodell og en eksamensmodell. En utfordring er at disse emnene henvender seg til flere ulike studentgrupper – bachelorstudenter på faget, lektorstudenter fag 1, lektorstudenter fag 2, årskursstudenter og studenter som tar disse emnene som frie studiepoeng. Den siste gruppen utgjør i overkant av halvparten av studentgruppen.

Prosjektet søker å utforske svar på en av de store utfordringene undervisningen i slike emner har, nemlig behovet for bedre faglig-sosial oppfølging av programstudentene uten at tiltakene blir for ressurskrevende eller skyver fra seg eksterne studenter uten de samme faglig-sosiale behovene. Gjennom å tilby program- og årskursstudentene en seminarmodell ønsker vi å bygge relasjoner både studentene imellom, men også mellom fagmiljøet og studentene for å øke trivsel, mestring og gjennomføring. Samtidig som de mange eksterne studentene som kanskje ikke har det samme behovet for å knytte seg til faget gis muligheten til å gjennomføre en eksamensmodell med mer vekt på forelesninger, enkelte obligatoriske innleveringer og egenstudier, slik emnene er lagt opp i dag.

Målet er at erfaringene fra prosjektet kan videreføres i mest mulig hensiktsmessig grad når prosjektperioden er over, og også at disse erfaringene kan ha overføringsverdi til mange andre fag på HF.

Kunstig intelligens

Gjennomgående har det skjedd en tilpasning av vurderingsformer i møtet med KI, men det oppleves stadig som en utfordring at enkelte studenter bruker dette på en uhensiktsmessig måte. Instituttet ser at det er et markant behov for felles retningslinjer på fakultetsnivå og imøteser resultatet av arbeidet arbeidsgruppen for KI-retningslinjer er i gang med. Nå oppleves det av mange litt tilfeldig hvilke retningslinjer man forholder seg til og at dette kan skape forvirring blant studentene. Bruken av KI i undervisning varierer mellom ulike emner, der et fåtall bruker KI aktivt som en del av undervisningen, mens andre unngår det helt.

Med vennlig hilsen

Christian Sæle
undervisningskoordinator

Jan Jacob Hoffmann
studieleder